

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

Leto XII
Številka 6
Junij 1980

NOVICE

Glasilno skupščine občine
in delovnih organizacij
občine Mozirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Delu vlogo, ki mu gre

Z razvijanjem novega družbenoekonomskega in političnega sistema postaja naša država še bolj socialistična samoupravna skupnost delavskega razreda, delovnih ljudi, narodov in narodnosti. Bistvo naše trdnosti, neomajnega zaupanja v pravilnost skupne usmeritve temelji na nenehnem gibanju naprej, k vse višjim in bolj humanim oblikam človeških odnosov.

Toda čeprav sta pri nas delo in človek največji vrednosti, pa tako delo kot delavec še velikokrat nimata prave vrednosti in tudi ne uživata pravega in zasluženega spoštovanja. Ena izmed posledic tega je, da ustvarjalno delo, pa ne le fizično, ampak tudi intelektualno, v glavnem še zelo šibko materialno vrednotimo. Potlej seveda ni nič čudnega, da nam še vedno ni uspelo zaustaviti selitve kadrov iz proizvodnih poklicev v druge, ki ne dajejo

vedno enakih gospodarskih učinkov.

V naporih za spremembo sedanjega položaja mora imeti odločilno besedo mladina, ki je že nešteto dokazala in vedno znova dokazuje, da je pripravljena delati, da se v celoti zaveda izjemne pomembnosti pravega pristopa do dela za naš današnji in jutrišnji dan.

Dober delavec in samoupravljalca je danes lahko le tisti, ki je oborožen z znanjem in si ga iz dneva v dan tudi izpopolnjuje. Znanje je tisti vzvod, s katerim bodo najbolj učinkovito odpravljali dediščino zaostalosti in dosegali boljše rezultate, delo in znanje sestavljata temelj zgradbe socializma in samoupravljanja. Tudi Tito je venomer poudarjal, da je moč napredovati samo z delom, da je samo s poštenim odnosom do dela moč uresničevati in uveljavljati pravice. Delo je temelj večjega dohodka, dohodek je temelj razvoja, samoupravljanje pa bi bilo brez razvoja le puha fraza.

TisočERICA fantov in deklet z vseh koncev naše domovine, ki je v merjenju znanja in sposobnosti v poklicih, za katere se usposablja, tako rekoč še iz šolskih klopi izpričala, da že vgrajuje kamenčke v mozaik skupnih prizadevanj za napredek, za še čvrstjšo, stabilnejšo in neodvisno Jugoslavijo, je v treh ljubljanskih dneh v imenu vseh mladih jugoslovanskih delavcev zelo prepričljivo dokazala, da je sposobna reševati vprašanja našega časa, da je pripravljena prevzeti svoj del odgovornosti.

V trenutku, ko vstopamo v zelo pomembno obdobje našega družbenoekonomskega razvoja, so njihova ukažljivost, njihova zavzetost za delo, znanje, ljubezen in ustvarjalni odnos do poklica močna spodbuda za vse nas, hkrati pa tudi velika obveznost. V precej večji meri bo namreč treba pospešiti prizadevanja, da bo delo, resnično delo, ki osvobaja in krepi položaj in vlogo kakršna mu gre, mesto, ki smo ga določili v naših strateških usmeritvah in ga zapisali v naše največje dokumente.

Še veliko bolj se bomo morali vsi skupaj potrditi, da bo vsak lahko opravljal poklic, ki ga veseli, v katerem mu bo delo vselej tudi užitek, vendar pa bo zanj dobival tudi ustrezen plačilo.

Karel Prušnik-Gašper, organizator koroškega partizanstva govori pohodnikom „Po poteh partizanske sanitete“ 1979 (Ob njem stoji Vlado Košir)

Odločno po začrtani poti

Po mnogih in hudih bojih, v katerih je padlo na desetisoče naših borcev, je končno prišla tako težko pričakovana SVOBODA. S ponosom se spominjamo na pridobitve NOB, na naše borce ki so dali življenja za lepši jutri in na vas, ki še danes neumorno krepite to kar ste pred 35 leti s krvjo pridobili.

4. julij je vaš praznik. Praznik vseh, ki ste se žrtvovali za to, da danes mi živimo v miru, v novi neodvisni Jugoslaviji. Prvič bomo letos praznovali brez največjega borca TITA. Ponovno pa obljublamo, da bomo nadaljevali pot, ki jo je začrtal.

Mladi se zavedamo, da je bilo za vse, kar imamo, potrebnih veliko žrtev, čeprav poznamo pravi boj le iz literature in filmov. Zavedamo pa se tudi, da boj ni končan. Pa ne boj na fronti s puško v roki, ampak boj za nadaljno neodvisnost, za nadaljno krepitev bratstva in enotnosti. Za vse to pa se lahko borimo le z delom, z zavestjo da smo vsi jugoslovanski narodi enotni – TITOV NAROD.

Vsi mladi naše občine vam za praznik iskreno čestitamo, dragi borci in želimo, da nam še naprej pomagata s svojimi izkušnjami, da nas še naprej usmerjate po poti, ki ste jo začrtali vi, s tovarišom Titom na čelu. Odločno bomo stopali po njej.

PRESEDSTVO
OBČINSKE KONFERENCE
ZSMS MOZIRJE

Odlikovani so bili

Pred nedavnim so bili odlikovani naslednji naši občani: Red republike z bronastim vencem je prejel Anton Zagóžen iz Gornjega grada.

Z redom zaslug za narod s srebrnim vencem so bili odlikovani – Dušan Martinčič iz Mozirja, Anton Ikoč iz Solčave in Damjan Hudej iz Solčave.

Red dela s srebrnim vencem so prejeli – Roka Suhadolnik iz Logarske doline, Stanko Rozenstein z Rečice, Peter Podbrežnik iz Solčave, Franc Plesnik z Ljubnega, Franc Ošep iz Solčave, Ivan Grudnik iz Solčave in Anton Funtek z Ljubnega.

Medaljo dela so prejeli – Stanko Cajner iz Šmartnega ob Dreti, Aleksander Čopar iz Mozirja, Rafko Podpečnik z Nove Štife in Oskar Slatinšek z Ljubnega.

Vsem odlikovancem čestitamo!

Ob dnevu borca

Letošnji dan borca praznujemo 39 let po tem, ko je tovariš Tito v Beogradu sklical sestanek politbiroja CK KPJ, na katerem so odločili, da v vseh pokrajinah Jugoslavije prične oborožena vstaja. Narodi in narodnosti Jugoslavije so se temu pozivu odzvali.

Ko praznujemo prvič ta dan po smrti našega predsednika, voditelja ter uglednega človeka v svetu, občutimo neizmerno praznino. Vendar smo prav na ta dan še posebej ponosni, da smo pod njegovom vodstvom izborili revolucijo ter borbo za neodvisnost in svobodo. Narodnoosvobodilni boj je bil velika narodna revolucija, ki je izbrisala sledi izkoriščanja nekdanje družbe.

Veliki revolucionar Tito je dobro vedel, da se mora v osvobodilni borbi uničiti okupatorska oblast, z njo pa mora pasti strahovlada domačih krogov, ki so v službi okupatorja pripomogli k neznošnemu življenju takratnih dni. Na ruševinah stare države smo zgradili novo Jugoslavijo in tako ustvarili temelje za lepše življenje.

Po osvoboditvi smo sledili Titovim zamislim in nadaljevali revolucionarno pot. Ni dolgo tega, ko je naš veliki voditelj dejal: „Za revolucionarja ni pravega počitka dokler revolucija traja, saj bo naš boj uspešen, čim bolj bomo združili revolucionarne izkušnje starejše generacije, revolucionarni polet in znanje generacij, ki danes prevzemajo breme graditve socialističnega samoupravnega sistema in krepitve položaja neodvisne, neuvrščene Jugoslavije“.

Velika večina borcev NOV se je z vso vnemo vključila v obnovo in graditve nove domovine. Skupaj z delavci in strokovnjaki so se trudili v izredno težkih razmerah doseči velike uspehe. Dosegli so jih. To pa je bilo možno le z izrednimi napori.

Tovariš Tito je v borcih NOV videl veliko politično in moralno silo, ki se je morala vključevati v socialistično izgradnjo naše domovine. Večkrat je dejal, da ne gre za vojne veterane, ki so položili orožje, ko so izborili zmago ter nato v miru dočakali visoko starost. Takole je rekel nekoč: „Ne, tu gre za organizacijo v kateri mora-

jo biti vsi tisti, ki so si tako ali drugače prizadevali v veliki osvobodilni vojni naših narodov. Borčevska organizacija je borbena, ne navadna organizacija, – je pa tudi dober dokaz za vse tiste, ki bi kadarkoli in s kakršnimkoli ciljem poskušali ogroziti našo neodvisnost in pridobitve našega boja, da tega ne bodo mogli doseči, da bodo, če bi kakorkoli poskušali, naleteli na trdo steno ter si ob njej zlomili ne le glavo temveč tudi svoj vrat.“

Titova želja je, da vcepeljemo v srca mladih junaštvo, borbenost, navdušenje in pripravljenost za največje žrtve. Nenehno izpolnjujemo Titovo željo, da smo bili in bomo povsod v prvih vrstah, da gojimo tradicije in čuvamo velike pridobitve osvobodilnega boja. Spomnimo se ob tem tehe njegovih besed: „Ker so se noč in dan bojevali, bili na pohodih, ker so bili lačni, hodili po dežju in mrazu, ko je celo kamen pokal, je bilo številnim borcem načeto zdravje. Precej jih je dobilo rane, ki so pustile hude posledice in marsikateremu zmanjšale delovno sposobnost. Številne matere so ostale v črnini same, skoraj brez kakršnihkoli sredstev za življenje. Številni otroci so ostali brez staršev, ki so padli v bojih, taboriščih, v racijah okupatorja in domačih izdajalcev.“

Nekoč je med drugim dejal: „Vi veste, da smo tudi v najtežjih trenutkih boja negovali in varovali naše ranjence in da smo pogosto morali žrtvovati mnoge borce, da bi reševali ranjence. Vi veste, da je vojna morala pustiti sledove na vsakem izmed nas...“ Skrb za bivše borce NOV tovariš Tito ni smatral kot milost temveč kot obveznost samoupravne socialistične družbe.

Letos bomo praznovali naš dan brez prvega borca in revolucionarja.

Pred nami in vsem svetom ostaja v vsej veličini njegovo delo, ki bo živelo, z njim pa bo živela njegova neomajna vera v vse, kar je dobrega in poštenega. In prav v tem so temelji obstoja in napredka naše neuvrščene in samoupravne Jugoslavije.

VLADO KOŠIR

Marsičemu se moramo odreči, da bomo uspešnejši

Bila bi seveda čista iluzija, če bi govorili, da bomo pri stabilizacijskih prizadevanjih uspešni, če se ne bomo hkrati pripravili nečemu odreči, kako investicijo ustaviti, kak načrt spraviti v predal, kak proračun skržiti, kako drago zabavo ali proslavo odpovedati. Skrajni čas je, da manj posedamo po pisarnah in več delamo v proizvodnji. Tedaj bo tudi delavec pri stroju lahko dal več od sebe, kajti višja produktivnost je odvisna predvsem tudi od načrtovalcev, komercialistov, organizatorjev proizvodnje, tehnologov, v končnih posledicah tudi od večje učinkovitosti upravnih organov in izvršnih svetov ter vodstev družbenopolitičnih organizacij na vseh ravneh. Storimo torej vse, da bo stabilizacija tokrat uspešnejša, in da bomo z devalvacijo dinarja dosegli željene učinke! To je naš imperativ, tesno povezan z našo prihodnostjo! Udejavnimo tisto, kar smo obljubili, ko smo spremljali Tita na njegovi zadnji poti! Sprememimo besede v dejanja, prisegite v akcijo!

(FRANC ŠETINC
na Podljublju)

Prijatelj ptic v Mozirju so ponosni na svoj dom v Savinjskem gaju

Nekaj več o turizmu

Iz vršni svet občine Mozirje je že večkrat razpravljala o stanju in težavah v turizmu Gornje Savinjske doline. Pri njem deluje posebna komisija, ki je v preteklosti dala nekaj dobrih pobud v tej smeri. Ker je turizem smatrati kot pomembno gospodarsko panogo v naši občini smo zaprosili predsednika izvršnega sveta Antona Vrhovnika za razgovor.

Novice: Kakšno mesto ima turizem v naši občini?

Vrhovnik: To je zanimiva gospodarska veja, ki je nikakor ne gre podcenjevati. V sodobnem svetu se s turističnim gospodarstvom vedno bolj ukvarjajo. Ob ustreznih usmeritvi je lahko dokaj donosen vir narodnega dohodka. Izhajati je treba iz ekonomike prostega časa, vse višjega standarda in temu primerno večjega povpraševanja po kakovostni turistični ponudbi. Ob tem ne moremo mimo potreb našega delovnega človeka, ki postaja tudi v tem pogledu zahtevnejši.

Novice: Kakšno je trenutno stanje pri nas?

Vrhovnik: Mi imamo v občini dovolj dobrih možnosti in izredne pogoje, žal pa vse skupaj ne izkoriščamo v zadostni meri. Na ravne lepote, splošno znana krajina, razgiban alpski in predalpski svet, dokaj dobro ohranjena izvirnost, vse to so temelji na katerih bi morali graditi. La hko trdimo, da je celotna naša dolina turistično zeln privlačna. Kot že rečeno pa vse to ne pomeni dovolj, če ni ta ponudba smotrno usmerjena in če za njo ne stoji solidna organizacija ter kakovost. O vsem tem pa trenutno pri nas še ne moremo govoriti.

Novice: Ali je prav da se za trg potegujejo posamezni kraji?

Vrhovnik: Seveda ni. Doslej pač nismo našli ustrezne organizacije za celovito ponudbo v naši občini. Vrsta težav preprečuje enotnost. Ne obhodno pa bo potrebno širše povezovanje, ne samo v turizmu samem, pač pa v gospodarstvu, za turizem. Tu se v bistvu zelo prepletajo interesi. Premalo je tudi povezovalje med zasebnim in družbenim sektorjem v turizmu.

Novice: Ali se vključujejo v te napore vsi ustrezni dejavniki?

Vrhovnik: Že sem povdaril, da se turizem ne more obravnavati zunaj ostalega gospodarstva. To dokazujejo nešteti primeri v Sloveniji, kjer se je povezovalo združeno delo med seboj v naporih za napredek turizma. Rekel bi, da je to stvar nas vseh. V razvojnih programih do leta 1985 bo moralo to vprašanje krepko v ospredje. Vse združeno delo se mora vključiti v skupne napore. Brez tega ne bo šlo. Razvoj občine bo treba pojmovati širše in tu ne more nihče stati ob strani.

Novice: Kakšni ukrepi so na vidiku?

Vrhovnik: Na občini pospešeno delajo na vskaljevanju za

enoten pogled na razvoj turizma. V vsem pa izhajajo iz analiz sedanega stanja. Le tako bo mogoče postaviti utemeljene osnove za načrtovanje te veje gospodarstva v srednjeročnem obdobju. Celotno gospodarstvo bo torej moralo svoje načrte temu prilagoditi. Več kot jasno je, da sam turizem nima sredstev za razširjeno reprodukcijo.

Novice: Naše gostinstvo v glavnem ne dosega ustrezne ravni?

Vrhovnik: Res je, naše gostinstvo ne nudi pravega odgovora na povpraševanje, posebej to velja za družbeni del, kjer se to vprašanje še zaostruje. Imam pa tudi občutek, da se zasebniki premalo vključujejo v skupno ponudbo, predvsem pa v skupne napore za razvoj turizma. Skušali smo z različnimi ukrepi vsposodobiti to dejavnost, vendar nismo veliko uspeli. Preveč imamo tistih gostiln, ki v glavnem točijo pijačo, premalo pa je kakovostne in celovite gostinske ponudbe.

Novice: Ka ko je s turističnimi društvi v dolini?

Vrhovnik: To so pospeševalci, ki lahko v krajih veliko storijo. Hkrati pa vzgajajo prebivalstvo v pravilnem odnosu do turizma. Posebno v manjših krajih je to zelo pomembno. V glavnem so v teh družtvih zelo prizadevni in delavni. Vendar širših vprašanj oni ne morejo reševati. Tu so potrebni nosilci z ekonomsko močjo. Društva bodo po mojem imela še vedno važne naloge v razvoju turizma, saj dajejo v večini primerov pečat v posameznih krajih. To so krajem in turizmu najbolj predani ljudje.

Novice: Kaj pa turistična zveza?

Vrhovnik: Ni razlogov, da bi ta zveza ne obstajala, nasprotno mora zaživeti. Naša komisija je v tem smislu stvari tudi zastavila. Napak bi bilo izhajati iz preteklosti. Iskati moramo skupnih poti za vnaprej. Zamisljam si tesno sodelovanje med zvezo in izvršnim svetom. Zveza mora postati povezovalnik in usmerjevalec v turizmu, postati mora predstavnik celovite turistične ponudbe.

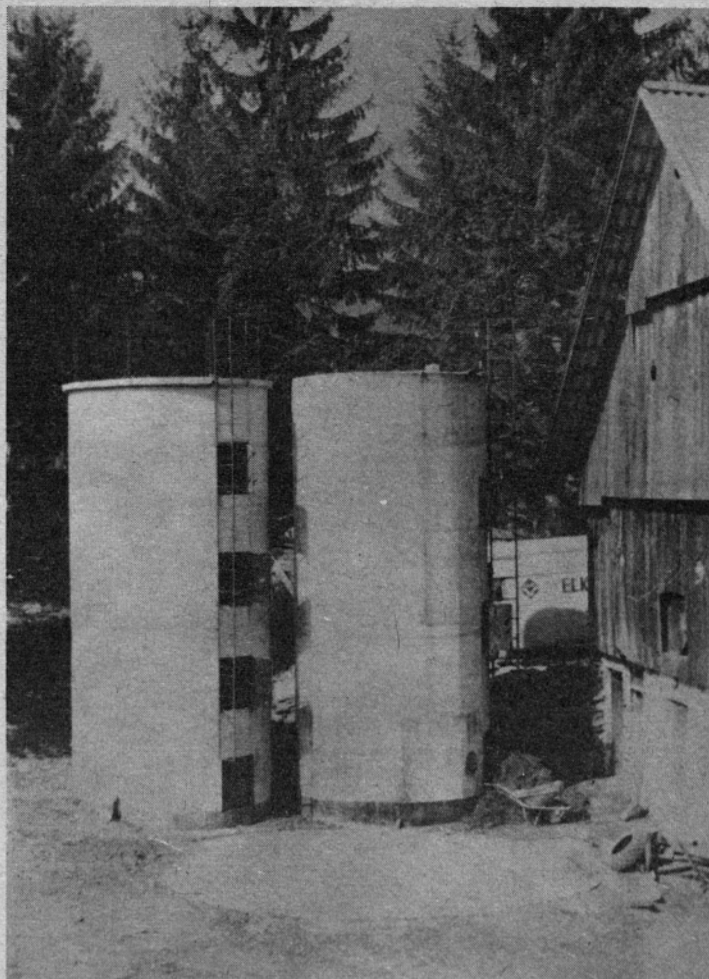
Novice: Kako bi stvari hitreje zastavili?

Vrhovnik: Kar hitro se bo treba doma povezati in to do skrajnih možnosti. Odpreti pa se moramo tudi navzven. Vendar pa bi rad povdaril, da je težko dobiti v sedanjem gospodarskem položaju ekonomsko močne nosilce bodočega razvoja, izven občine. Znano je, da domače gostinske organizacije iz ekonomskih razlogov ne morejo predstavljati temelj bodočega razvoja, ki zahteva velika vlaganja. Zunanji nosilci pa čisto prihajajo z načrti, ki niso vraščeni v dejanska stanja.

Novice: Kateri korak je naslednji?

Vrhovnik: Razvojni center v Celju je pripravil osnove za bodočost turizma v naši dolini. Tudi sami smo marsikaj predvideli. Dejansko pa ostaja vprašanje investitorjev odprto. Trenutno je težava še večja zaradi ustaljenih ukrepov v gospodarstvu. Primeroma povem, da bi Emona, ki naj bi gradila blagovnico v Mozirju lahko predstavljala kaj dobrega nosilca turistične dejavnosti. Mimo teh želja pa se moramo opirati na lastne sile. Prepričan sem, da bo združeno delo dojelo pomembnost turizma in prepletanje ekonomskih interesov v okviru Gornje Savinjske doline.

ANTON VRHOVNIK

Silos pri kmetu Jezemiku—Špehu v Krcnici

Komunisti o razvoju kmetijstva

Že v volilni konferenci komunistov Gornje Savinjske doline je bilo med drugim postavljeno v ospredje vprašanje kmetijstva in njegov razvoj. Uresničevanje politike na vasi je med tudi pomembna naloga komunistov, saj se s tem uresničujejo smernice druge konference ZKS o kmetijstvu in resolucije sedmega kongresa ZKS. Zato je občinska konferenca ZKS Mozirje sklicala posebno sejo, ki je bila izključno namenjena obravnavi kmetijstva v občini. V času ko stremimo za čim hitrejšo osamosvojitve v proizvodnji prehrane je seveda prizadevanje vseh subjektivnih sil v naši družbi usmerjeno v izboljšanje stanja kmetijske proizvodnje in politike na vasi. V naši občini je še vedno zaposlenih v kmetijstvu okoli 25% vseh občanov. Kmetijstvo je treba obravnavati skupno z gozdarstvom, saj imamo okroglo 60% poseka v kmečkih gozdovih. Tedaj je prav, da smatramo oboje kot problem našega kmeta.

Na seji je uvodne misli o vpraša njih, ki tarejo naše kmetijstvo zelo nazorno podal predsednik izvršnega sveta Anton Vrhovnik. Načel je vprašanje dosedanje uresničitve programov in postavil nekaj novih pogledov v razvoju kmetijstva. Zaskrbnjuječe je že samo dejstvo, da razpolagamo v občini komaj z 7.900 ha obdelovalne zemlje, ki pa se stalno manjša predvsem zaradi urbanizacije. S prostorskim planom bo treba trajno opredeliti za kmetijstvo ustrezna zemljišča in tako tudi preprečiti nenačrtno manjševanje obdelovalnih površin. Na področju združevanja dela in sredstev moramo v prihodnje prav v dolinskih vaseh bolj izkoristiti naravne danosti.

Za radi opremljanja kmetijskih strojev, zaradi usmerjene tržne proizvodnje se res pridelovanje pocenjuje, vendar klub temu marsikateremu kmetu ne daje toliko „kruha“ kot industrija. Posebno pozornost moramo odselej še bolj posvečati dopolnilnim dejavnostim kot so perutnina, jagodičevje, kmečki turizem, perutninarstvo, zdravlilna zelišča in še morda kaj. Poseber poudarek je bil dan v uvodu višinskim kmetijam. Stroški pri-

dobivanja hrane v hribih so mnogo večji kot v dolini. Zaskrbnjuječe je tudi vprašanje naslednika in seveda dejstvo, da je računati trenutno z 20% opuščenih hribovskih kmetij. Tu ni dovolj samo resolucija, ampak je treba čimprej in energično ukrepati, saj končno vemo, da so nam te kmetije potrebne, ne samo kot pridelovalke hrane, pač pa tudi v primeru SLO in za zaščito krajine.

Anton Vrhovnik je povdaril potrebo po ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva, saj smo ena redkih občin, ki te še nimamo. Preko nje bi se povezovali navzven in seveda organizirali navznotraj. Ko je govoril še o gozdarstvu je Vrhovnik dejal, da že od nekaj velja dohodek od kmetijskih pridelkov in rednega poseka za kritje družinskega proračuna. Med tem ko se najčešče iščejo sredstva za izboljšanje življenjskega standarda in za potrebne investicije v „črni“ trgovini z lesom. To stanje je tudi posledica trenutnega povpraševanja za lesno surovino. Treba bo najti način kako nagraditi poštene in prikrasiti tiste, ki odtegujejo hlodovino lesni pridelavi.

V nadaljevanju je bilo načeto še vprašanje enotne hranilno kreditne službe, dohodkovne in samoupravne povezave med kmetijstvom in gozdarstvom, socialne varnost kmeta, kreditiranja v kmetijstvu. Ugotovitev, da bodo v celjski regiji najbolj donosne investicije v kmetijstvo prav pri nas, je vsposodobna. Vlaganja v kmetijsko proizvodnjo pa moramo temeljito proučiti, posebno kar se tiče mehanizacije, ki jo večkrat rja „več sne“ kot pa delo.

Družbeni sektor kmetijske proizvodnje se ne bo bistveno širil, pač pa bodo potrebni ukrepi okoli melioracij in posodabljanje reje krav. Ob koncu je Anton Vrhovnik povdaril potrebo po sodelovanju z medobčinsko gospodarsko zbornico in pritegnitev drugih dejavnikov izven naše občine, ki bi lahko v dani situaciji priskočili k sodelovanju.

Spomini koroškega partizana

Na Ljubnem živi Rok Klemenšek, eden izmed enajstih sinov istoimenjaka iz Solčave. Njegova življenjska pot je bila zelo zanimiva. Že sedem let star je moral od doma. V osnovno šolo je hodil v Nazarjah, v gimnazijo pa v Vržeju. Pozneje se je izučil trgovskega poklica v Ljubljani in bil nato pokican v starojugoslovansko vojsko. Ob razsulu stare Jugoslavije so ga Nemci zajeli in ga poslali kot vojnega ujetnika v Luckenwalde. Ko je bil 1942 leta izpuščen je kmalu navezal v Solčavi stike s partizani. Prve mesece 1943 se je vključil v prvo koroško četo, kamor ga je pripeljal Jože Herle. 1944. leta so ga poslali v višjo partijsko šolo v Rog, nato pa je bil pomočnik komisarja drugega bataljona vzhodnokoroškega odreda. Te enote so bile 1944 vključene v štirinajsto divizijo. Tako je postal pomočnik komisarja drugega bataljona trinajste udarne brigade Mirka Bračiča. Pripovedoval je o bojih nad Novo Štifto. Komaj so se vključili v štirinajsto divizijo so se morali vrniti v Gornjo Sa vinsko dolino, ki so jo ponovno ogrozili Nemci. Spominja se, da je takrat v hitrem premiku šla cela brigada. V

Radmirju so jih čakali vozovi, ki so jih hitro odpeljali v Gornji grad. Njegov bataljon je imel nalogo, da pride preko Menine Ne mcm za hrbet, ker so ti napadali iz smeri Črnivca. Tam so bile hude borbe. Ker je bila premoč prevelika so se vrnili na črto pred Novo Štifto, da bi skupaj s Tomšičevo brigado pregnali Nemce, ki so požigali in ropali po Novi Štifti. Tomšičevci so se že nekaj dni izredno borili in napadali takorekoč goloroki oklopna vozila, ki so prihajala čez Črnivec. Bili so zelo presenečeni, ko so priskočili na pomoč borci Bračičeve brigade. Spominja se, da so na Črnivcu pred samim prelazom obkolili večjo skupino Nemcev, ki so se odločno branili. Ko jim je šlo že zelo trdo jim je priskočil na pomoč oklepni tricevni top in tako so se prebili iz partizanskega obroča. Novo Štifto so napadali iz smeri med Menino in Črnivcem, Nemci pa so se utrdili v cerkvi in so imeli odličen pregled. Komandant brigade je bil Milenko Knežević. Rok Klemenšek je ob zaključku svojega pripovedovanja opisoval kako so med samimi boji gasili goreče domove, ki so jih Nemci zažgali.

Sindikati za boljšo obveščenenost

V najmočnejši organizaciji delovnih ljudi se zavedajo, da je dobra obveščenenost delavca najboljša podlaga za dobro in smotrno odločanje. Pričeli so z ustanavljanjem komisij pri občinskih konferencah. Imajo tudi namen, podobna telesa oblikovati v osnovnih organizacijah. Saj je prav neposredni proizvajalec tisti, ki naj bi kot samoupravljalec kar se da največ vedel o poslovnih in drugih dogajanjih v kolektivu. Prav zato so pričeli z akcijo 1000 delavcev — sodelavcev. To naj bi pospešilo vključevanje delovnih ljudi v dopisništvo tovarniških in drugih glasil. Na sploh se ugotavlja, da je iz vrst kolektivov še premalo pisocih ljudi. Tako seveda ne pride do izraza tuči povratna obveščenenost, ki pa je nujna in je hkrati dokaz, da so delovni ljudje neko vest zaznali ter o njej razmislili. S širokim vključevanjem dopisnikov bi naša glasila postala zanimiva in bila bi na tekočem. Ali drugače, pisala bi tisto kar delovni ljudje želijo in mislijo.

Zaposlimo nove sodelavce v Lučah

Koncem leta 1980 bo delovna organizacija ELKROJ Mozirje razširila svojo dejavnost v krajevni skupnosti Luče, v nekdanji osnovni šoli v Strugah. V obratu bo zaposlenih 108 delavcev oziroma delavk, v največji meri nekvalificiranih, ki imajo veselje do šivanja.

Vsi zaposleni bodo morali na začetku dela poznati določene operacije pri šivalnem stroju, zato je nujno, da se za delo prej pripravijo. V zvezi s tem bo delovna organizacija organizirala za vse, ki se bodo zaposlili v Lučah program priučevanja, ki se bo izvajal v Elcroju v Nazarjih.

Priučevanje bo potekalo v posebni skupini, ki jo vodi

inštruktor dela. V tem času bo delavcem zagotovljeno zdravstveno ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Seveda v tem času še ne bodo dosegale predpisane norme, zato jim pripada zamajčeni osebni dohodek.

Ker priučevanje traja tri mesece, bi radi delavce za delo v Lučah pripravili pravočasno. Vabimo zainteresirane, da se čim prej zgledajo v delovni organizaciji, kjer bodo o vsem dobili podrobne informacije. Izkušnje iz tovarne oblačil „MURA“ Murska Sobota govori o tem, da so kot konfektornarji zelo uspešni tudi mlajši moški, zato tudi te vabimo k sodelovanju.

ZORA ŠTRUCL

Osnovna šola v Strugah, kjer bo obrat Elcroja

Krajani Bočne pozdravili „Bočno“

V koprskem pristanišču je pristala nova ladja piranske Splošne plovbe. Ladja je sicer stara že 5 let in je grajena na Japonskem, vendar je šele sedaj prišla v sestav piranskega ladjarja. Soimenjakinja je bila leta 1977 hudo poškodovana in izločena. Tako prva, kot tudi sedanja ladja nosi ime Bočna. Zato so povabili krajane Bočne na slovesnost ob podelitvi imena. Ti so se množično odzvali in tudi prevzeli del kulturnega programa. Pozdravne besede je povedal predsednik skupščine občine Mozirje Hinko Čop. Ladja je prirejena za prevoz hlodovine in računajo da bo na leto prepeljala okoli 100.000 ton tega blaga.

Krajani pa so zbrali nekatere starinske predmete za muzej, ki ga ima vsaka od teh ladij. Pomorski muzej iz Pirana se je v posebnem pismu zahvalil za zanimive predmete. Zavolovškovo sliko, ki so jo tudi dobili, pa bodo namestili na ladji sami.

•••

Kdo ve, kaj je res?

V Mozirju so tri kužna znamenja, ki so postavljena v ravni zračni črti Kolovrat — Ljubija — Loke. Zapisano je, da so to znamenja, ki obeležujejo kraje pokopavanja, za kugo umrlih. Tako je bil govor tudi o „Papeževem“ znamenju v Lokah. Uredništvo je prejelo obvestilo Matilde Praznik — Soliter iz Lok v katerem se opozarja, da so ljudje govorili o kužnem znamenju v Lokah, da je to „Kračko znamenje“. Bajne, da je bilo postavljeno kakih pet rodov nazaj z denarjem Kračke domačije. To znamenje naj bi

obeležilo grobišče dvajsetih vojakov in dveh oficirjev turške vojske, ki so v tej okolici padli. Druga trditev pa pravi, da bi črta teh treh znamenj pomenila mejo do koder je z letuške strani segla kuga. To slednje je baje v šoli učil okoli leta 1925 Fran Vajd, kar nam je sporočila Milica Podsedenshek. Ona je opozorila tudi na kapelico na bivšem Goričarjevem polju (Goričarjeve lave), ki stoji baje na mestu, kjer je v kužnih časih umrl župnik Ussar.

Kdo ve, kaj je prav?

•••

Novosti v poštnem prometu

Koristnike poštne storitve obveščamo o novem voznom redu prevoza poštne pošiljke in o spremembi delovnega časa na poštah v naši občini.

Nov vozni red prevoza pošte ni prinesel bistvenih sprememb, razen, da je podaljšana proga do Nazarja. Pošte bodo tako dobivale pošiljke do osme ure.

Večje spremembe so v delovnem času pošt, ki velja od 1. 6. 1980 dalje. Pošte na našem območju, razen Mozirja, Ljubnega in Smartnega, delajo vsak dan od 8 — 14, ob sredah

pa tudi do 17 ure. Ob sobotah so zaprte, ne glede na to pa je na vseh teh poštah izdaja časopisov od 7 — 8 ure. Smartno ob Dreti dela od 7.30 — 11 ure, ob sredah pa tudi od 14 — 17. ure, medtem ko ob sobotah ne dela. Pošti v Mozirju in na Ljubnem poslujeta vsak dan kot doslej pa tudi ob sobotah do 12 ure. Ob sobotah je ukinjena dostava poštne pošiljke na vseh poštah, razen v Mozirju in na Ljubnem, kjer se dostavlja le v kraju samem.

SLAVKO ŽAGAR

•••

Telefonske zveze v naši občini

Večkrat smo že seznanjali občane o poteku del pri razširitvi zmogljivosti naših telefonskih central. Z njihovo razširitvijo bomo pridobili 620 novih priključkov, ki pa so že vsi oddani. Vzporedno s tem pa izgrajujemo omrežje do novih naročnikov.

Ljudje negodujejo, češ, da dela tečejo prepočasno, zato bom skušal nekatere stvari pojasniti. Za razširitev telefonskih central je bila sklenjena pogodba že v lanskem letu. Dela bi se morala začeti julija tega leta, končati pa še v tem letu. Predstavniki Iskre zatrjujejo, da bodo delo v tem roku opravili. Računamo, da bi koncem letošnjega leta

tako razpolagali z načrtovanim številom novih priključkov. Izgradnja potrebnega omrežja z neposrednimi priključki pa bi morala biti zaključena julija 1981. Telefonsko omrežje gradi podjetje za avtomatizacijo iz Ljubljane. Načrte pripravlja PTT center Celje. Ti so nekoliko v zamudi, vendar obljubljajo izgotovitev v čim prejšnjem roku.

V vseh krajevnih skupnostih delujejo posebni gradbeni odbori, zato priporočamo občanom, da se v zadevah okoli telefonskih priključkov obračate na predsednike teh odborov.

SLAVKO ŽAGAR

•••

Obisk borcev iz Maribora

Že nekaj let sem, se borci krajevnih organizacij ZZB Mozirje povezujejo z vrstniki iz aktiva borcev v delovni organizaciji Elektrokovina iz Maribora. Tudi letos so prišli Mariborčani v Gornjo Savinjsko dolino. Najprej so obiskali Gornji grad in se nato podali v Mozirje, kjer so jih pričakali Mozirjani. Skupaj so si ogledali Savinjski

gaj in se navdušili nad lepoto parka. Beseda je dala besedo in kaj kmalu je bilo zelo živahno. Tako, da so končno sklenili poveriti se v kegljanju. Na veseličnem prostoru gaja so pripravili malo zakusko in izmenjali bogate spomine. Sklenili so še v naprej ostati v tesnih stikih.

FRANC OMLADIČ

Sodobno opremljena je domačija pri Žvižovcu v Vologu, zato privablja vedno znova v kmečko okolje turiste

Kmečki turizem — dopolnilna dejavnost

V Vologu stoji ob cesti nova hiša, ki da že po zunanem videzu slutiti, da ni zgolj stanovanjska. Na kmetiji pri Žvižovcu so že leta nazaj razmišljali o kmečkem turizmu. Prej so imeli staro kmečko hišo, kot dopolnilno dejavnost pa so smatrali kurjerejo. Slednje so opustili, staro hišo podrli in zgradili novo stavbo, v kateri imajo poleg stanovanja za družino, šest sob z dvanajstimi posteljami. Tako se je Marija Zagožen vključila v turistično dejavnost, vendar še vedno smatra kmetijstvo za 20 glavami živine in 8 hektarji obdelovalnih površin kot temelj za gospodarjenje. Kmetija je bila že leta 1968 preusmerjena in takrat je bilo v program

zapisano, da se usmerijo v kmečki turizem. Bajne je to najstarejša kmetija v Vologu in kot Žvižovci domnevajo je ta zaselek starejši od Smartnega, saj je nekoč nižje od vasi na rahli vzpetini bilo veliko sejmišče za vole. Morda je odtod tudi ime Volog. To je seveda le domneva. Glede turistične dejavnosti je Marija Zagožen kar zadovoljna. Že kmalu, ko so začeli, so imeli okoli dvesto-pedeset nočitev. Tudi pozimi niso brez gostov. Preko Kompas prihajajo v hišo Holandci, ki so bili očitno zadovoljni, saj se kar po vrsti javljajo, da bodo spet prišli. Pri Žvižovcu je res kmečki turizem. Gostom postrežejo z zajtrkom in večerjo, medtem ko so ti čez dan radi

zdoma in potujejo po dolini. In morda ob koncu še to, da vsi domači gledajo na razvoj kmečkega turizma v lastni hiši skozi močno in urejeno kmetijo.

I. MAVRIC

Turistična zveza Gornje Savinjske doline — da ali ne

Na zadnji seji upravnega odbora te zveze so razpravljali o stanju, ki otežkoča delovanje turistične zveze v naši dolini. Predvsem so to vprašanja vezana na sredstva. Takšno stanje se vleče že nekaj let nazaj. Že pred leti so postavili vprašanje potrebe zveze. Letos je bilo ob priliki razprave o Golteh povedano, da je takšna zveza potrebna, saj gre za povezovanje turističnih društev in za skupne akcije na tržišču turistične ponudbe. Znano je, da prav na tem bolehamo. Namreč, še vedno se pojavljajo posamezni kraji kot ponudniki. To pa seveda ne ustreza. Saj je končno dolina kot celota le

majhen del naše slovenske turistične ponudbe. Tako sile slabijo, to pa ima za posledico slabe uspehe v tujskem prometu. Takšna neenotnost je lahko usodna, posebno sedaj, ko vključujemo tudi kmečki turizem. Slednja ne kaže urejati ločeno! Tajnik zveze Jože Prusek je poročal o dosedanem delu, ki je bilo za dane prilike obsežno, kar kaže, da je tudi potrebno. Končno bo treba stvari razčistiti. Tega pa zveza sama ne more, pač pa je to stvar vseh dejavnikov, ki se tako ali drugače s turizmom ukvarjajo in končno ne more pri tem stati ob strani združeno delo v občini.

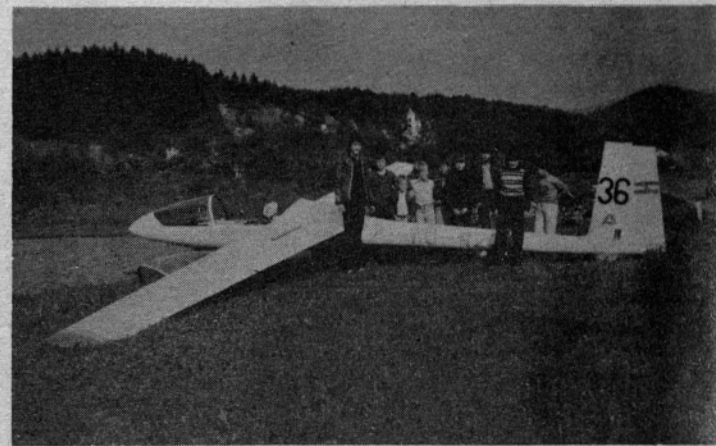
Bela krila na tleh

Veliko zanimanje krajanov v Gornji Savinjski dolini je koncem maja vzbudilo pristanje jadranskih letal na travnikih med Nazarjem, Gornjim gradom in Ljubnem ob Savinji. Zagotovo so zaslišali pristali športni letalci v Okonini, Spodnji Rečici, v Bočni in še kje, ker jim je zmanjkalo sape. Na preletih iz Lesc, kjer se je od 22. maja odvijalo 25. državno prvenstvo, do Celja in Maribora ter nazaj, je nad Savinjsko

dolino zaradi slabe termike in slabega vzgona (vreme ni bilo primerno) zgubljalo veliko število letal višino, zato so se letalci odločali za varne pristanke v travi.

Ob vitkih pticah se je zbralo veliko število radovednežev, največ seveda mladih, katerim so piloti odgovarjali na vprašanja. Krajani so nudili pomoč v prenekatem primeru.

JOŽE MIKLAVC

POGREBNA OPREMA

Mnogo družin je v težavah ob smrti koga izmed svojih, ker nimajo primerne opreme za okras mrliškega odra. Povsod tudi ni primernih prostorov, ki bi služili temu namenu. Običajno se ob takšnih prilikah poškodujejo stene, ker se v nje zabijejo žebli za vence in podobno. Vse to ni potrebno, če naročite postavitev mrliškega odra pri P. Kuster, Mozirje številka 199.

KIT ZGORNJESAVINJSKA KMETIJSKA ZADRUGA MOZIRJE

a) ponovno razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba agronomske, ekonomske ali pravne smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri vodilnih delih;
- moralno-politične vrline in aktiven odnos do samoupravljanja;
- organizacijsko—vodstvene sposobnosti.

VODJA TZO „KMETIJSTVO“ MOZIRJE

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba agronomske ali veterinarske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj;
- moralno-politična neoporečnost.

b) objavlja prosta dela in naloge

BLAGAJNIKA v gospodarsko-računskem sektorju

Pogoji:

- srednješolska izobrazba ekonomske smeri;
- dve leti delovnih izkušenj.

STENODAKTILOGRAFA v splošnem sektorju

Pogoji:

- srednješolska izobrazba upravne smeri;
- eno leto delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo prijave z življenjepisom, navedbo podatkov o dosedanem delu in dokazili o izobrazbi v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov: KIT ZKZ Mozirje z oznako ZA RAZPIS.

Kujemo bratstvo in enotnost

Kot tolikokrat poprej, je tudi letos posebni vlak bratstva in enotnosti pripeljal v Slovenijo najdražje goste iz Srbije. Že nekaj tednov sem so se mrzlično pripravljali na sprejem tistih, ki so v času hude preizkušnje nudili našim izgnancem streho in kruh. To so bila velika dejanja, človečna in nepozabna. Odrekanje, že tako bornemu kosu kruha je bilo za ljudi v Srbiji vsakdanje. Delili so kar so imeli in to z ljudmi, ki so se nenadoma pojavili s culami, nemočni in ponižani. Daleč od domačega praga so tako naši preganci našli toplino srca in dejanj, pristno prijateljstvo, ki seveda ne more nikdar prenehati. Prav zato je tako pomembno, da se vedno znova srečamo in obudimo žalostne spomine na čas slovenske tragedije. Pa čeprav prihajajo že mlajši rodovi, ki tega niso doživeli, živi v vseh občutek neizmerne povezanosti.

Tudi v Mozirju so se skrbno pripravili na srečanje. Napovedana je bila uradna delegacija iz pobratene občine Čajetina in pričakovali so 20 ostalih gostov. Prišli so Miloje Kukanjac, predsednik OO SZDL, dr. Milorad Lazarević, Zora Šopalo-ović in Jeremije Džabmbić iz Čajetine. Med ostalimi gosti pa jih je bilo 11 iz Kruševca, 5 iz Vrnjačke banje, 2 iz Čačka in 2 iz Trstenika.

Že ob samem sprejemu v Mozirju je bilo vse živo. Otroci osnovne šole Mozirje so pripravili prirsčen sprejem, pozdravne besede pa je namenil dobrodošlim predsednik Hinko Čop. Srečanje z znanci, ki so bili nekoč „izgnanci“ je bilo iskreno in prijateljsko. Nato so se gostje in domačini, ki so jih pričakovali krajši čas zadržali v prirsčnem razgovoru v sejni sobi občinske skupščine. Takoj so postali davni spomini živi in prijateljske vezi so se še krepile. Utrujen od napore vožnje so si gostje želeli počitka, zato so kmalu odšli na domove gostiteljev v Mozirju.

Naslednji dan je pomenil za goste spoznavanje doline. Ogle- dali so si zakladnico v Radmirju, Glin v Nazarjah in spotoma občudovali lepote naših krajev. Posebno pohvalno so se izrazili nad toplim sprejemom na šoli v Gornjem gradu. Kot so zatrjevali, so se tam počutili kot doma.

Zvečer tega dne je prosvetno društvo Savinja v Mozirju pripravilo svečano akademijo v počastitev dneva pregnancev in v pozdrav dragim gostom. Zbor recitatorjev je v zbranem recitalu, ki ga je pripravila Helena Kojc, sama izgnanka, uspel do te mere, da je navdušenje bilo res veliko. K uspehu večera je pripomogel še pevski zbor pod vodstvom Antona Acmana in posebno lepa točka osnovno šolskih otrok iz Mozirja, ki jo je pripravila Pavla Trogar, tudi

nekdanja izgnanka. Odlika tega večera je bila vsestranska doživljaj podanega in prirsčno vzdušje bratstva in enotnosti, saj se je govorilo v vseh naših jezikih. Sceno je pripravil Franjo Cesar, za glasbene vložke pa je poskrbel Ludvik Es. Posebej so vzbudili pozornost citraši iz Luč, ki so nastopili z nekaj skladbami. Ta instrument je pri naših južnih bratih malo poznan, zato so za njihovo igranje pokazali posebno zanimanje. Uvodne in pozdravne besede je spregovorila nekdanja izgnanka Helena Kojc, ki je med drugim dejala: „35 let živimo v svobodi in miru, zato mlajši rod težko razume in dojame, kako kruta je bila vojna vihra, ki se je leta 1941 zgrnila nad vse jugoslovanske narode...“ „Dočakali smo noč, ko so na vrata naših domov udarila puškina kopita in se je razlegel rezki in surovi krik: Aufmachen, schnell! Odprite, hitro, brž! In ko smo odpirali, vsi prestrašeni zapahnjene duri, so vdrli v stanovanja do zob oboroženi pripadniki tajne policije, nas pognali iz postelj, da smo se le zasilno oblekli, nam dali 10 minut časa, da smo zbrali najnujnejše ter nas nato strpali v zakrite tovarnjake...“

„Veliko dolžnost čutim, da se danes zahvalim vsem tistim, ki so nas takrat tako ljubezno pričakali na postajah, naložili otroke in starčke ter naše skromno imetje na volovske vprege ter nas odpeljali na svoje domove ali v zbirne centre. Razširili so svoje dobre roke, nas objeli in poljubili, odprli svoje veliko srce in nas sprejeli k svojim ognjiščem...“ V nadaljevanju je Helena Kojc doživeto opisovala trnjevo pot naših in srbskih ljudi do svobode, ki je pomenila življenje.

V soboto so gostje krenili proti Nazarjam, kjer so si ogledali Elkroj. Lepo so jih sprejeli in jim pojasnili razvoj delovne organizacije in poudarili voljo do sodelovanja pri združevanju dela in sredstev. Prvi začetki so že, izrazili so prepričanje, da se bo začeto nadaljevalo in krepilo.

Na poti v Logarsko dolino so si ogledali še dve kmetiji, ki sta preusmerjeni. Spotoma je direktor ing. Lojze Plaznik pojasnjeval stanje kmetijstva na našem območju. Sprostitev je sledila, ko so avtobusi pripeljali do planinskega doma v Logarski dolini. Tja so prihajali gostje iz celjske regije in popoldne je bilo prav živahno. Poskrbeli so za glasbo, petje. Ni pa manjkalo tudi zabavnih športnih preizkusov, kot vlečenje vrvi in podobno. Smeha je bilo na pretek in tako je lep popoldan kar prehitro minil.

V nedeljo je napočil dan slovesa. Gostje so preživljali zadnje ure obiska pri svojih

gostiteljih, medtem, ko si je delegacija Čajetine v spremstvu predstavnikov javnega življenja naše občine ogledala Savinjski gaj. Nato so kosili v Šmihelu in zgodaj popoldne so se poslavljali gostitelji od gostov pred poslopjem občine v Mozirju.

Prijateljski obisk je za nami. Če verjamemo našim gostom, potem smo lahko zadovoljni. Trdili so vseppek, da je bilo srečanje odlično pripravljeno in da so bili veseli posebne pozornosti, ki so jo izkazovali naši občani na vsakem koraku.

Občinska konferenca SZDL, pri kateri je deloval koordinacijski odbor, je torej uspela pripraviti prijateljem iz južnih predelov naše domovine vsestransko lep in iskren sprejem. Tako se kuje bratstvo in enotnost, ki pomeni našo silno moč!

V Logarski Dolini je bilo veselo

Posebna zahvala

Pregnanci mozirske občine se iz srca zahvalujemo vsem družbenopolitičnim organizacijam in vsem ostalim, ki so tako ali drugače pripomogli k tako toplemu sprejemu in dobremu počutju udeležencev vlaka bratstva in enotnosti. Naši bratje in prijatelji so v mozirski občini preživeli štiri nepozabne dni.

Ob sprejemu v Mozirju

Plaketa „Vlaka bratstva in enotnosti“

Za posebne zasluge pri pripravah na sprejem gostov, ki jih je k nam pripeljal vlak bratstva in enotnosti so podelili plakete naši občinski konferenci SZDL, kot glavnemu organizatorju v občini. V besedilu spremne listine se poudarja zasluga za razvijanje bratstva in enotnosti, povezovalna in sodelovalna narodov Srbije in Slovenije. Plaketi sta prejeli tudi Hinko Čop in Rudi Zager. Podeljevali pa so še posebno listino, ki so jo namenili Glinu v Nazarjah in Vladu Koširju. Delegacija Čajetine je predala občinski konferenci SZDL Mozirje v spomin na srečanje lepo umetniško delo njihovega slikarja Kovačevića. Tudi predstavniki naše občine so predali pozornostna in spominska darila Čajetini.

Titova pot

JOSIP – deček
v zibki leži,
mami mu poje:
Pleničke je prala...
in sladko zaspi.
On pozorno posluš
pesem in glas
in v sebi ohranja
najdražji obraz.
Pri dedu,
v Podsredi
se v njegovi zavesti
obnavlja vsak zven
in besedilo teh pesmi.
Kadar v nočeh
ni mogel zaspati,
je mislil na mater,
na tople dlani,
na pesem,
pogled
najlepših oči.
Pesem slovenska,
nežnih besed,
ki vtikal jo je v ljudstvo
preprosti poet
spremlja ga – fanta
med tuje ljudi;
za delom,
za kruhom,
za znanjem
– po čemer teži.
In povsod
boli ga krivica:
delavec – gospod.
Iz fanta že – mož,
mož zdravih načel
hoče v boj...
V boj za nov čas!
Za čas brez nasilja,
brez sužnjih okov.
On – vizionar
je že slutil ta čas...
BROZ je šel v boj!
Dvignil je pest,
povzdignil je glas
– budil je zavest.
On se ni bal,
kljuboval je
in vстал.
Ni bal se biričev,
ne palic in bičev.
Saj,
trdni, močnega duha
utirajo poti sveta!

kdaj žvenket
zasliši spet,
ko krovlok
pošastnih rok
upogne se
do trdih nog;
ko mu veli:
Vstani!
Hodi!
Satan!
Pes!...
Ta strašni bes,
spet čutil bo,
dokler telo drhtelo bo.
Plačan rabelj in tiran
to dela rad,
rad – dan na dan...
Ne moti ga, če kdo ječi,
da tla so črna od krvi,
pomešana z lasmi, z zobmi.
Ta krovlok
samo besni...
Brez duše je in brez srca;
razčlovečen
– kos mesa!
Ni zver,
ker nikoli ni sit!
Bič vidi,
železo in kavlje...
Zanj ni ljudi –
golazen le, mravlje.
On – borec
je vse to prestal
za nagelj rdeč
vse to je dal.

TITO,
prevelik si!
Tu ni besed...
Ime pa – TITO
vse pove.
Zato molče
zrem tvojo sliko,
ki jo držim
tu, v dlaneh:
Žalni trak
na njej drhti,
drhti,
ker so nemirne mi dlani.
In težke,
težke so oči...

Hvala ti!
Hvala ti za tisto vse
kar si trpel,
za življenje
kot si ga živel!
Hvala ti
za vsak korak,
za mir,
za srečo vseh ljudi;
Hvala ti TITOV čas!
Hvala ti, za lepe dni!

ŠTEFKA PETEK

Priznanje gre dalje delovnim organizacijam, ki so goste sprejele in jih vodile po obratih. Posebno pa so bili navdušeni naši gostje nad zakladnico v Radmirju. Nepozaben bo tudi prijazen sprejem v Gornjem gradu za kar gre zahvala kolektivu in učencem šole.

Nepozabno bo srečanje v Logarski dolini in končno lepa hvala prosvetnemu društvu Savinja v Mozirju, ki je pripravilo zelo uspelo akademijo. Vsem, recitatorjem, pevcem, citrašem, gimnastičnim skupini in scenaristu naša hvala!

Vsem torej iskrena hvala! S svojim delom ste dokazali, da besedi bratstvo in enotnost nista le parola, temveč sta ti besedi zapisani z najlepšimi črkami v srcih nas vseh.

NEKDANJI PREGNANCI
OBČINE MOZIRJE

Na svečani akademiji v Mozirju

Iz dela zborov občinske skupščine

Predsedstvo občinske skupščine se je odločilo, da se skliče 18. junija 1980 v popoldanskem času prva skupna seja zborov občinske skupščine in skupščine SIS socialnega varstva. Delegatje bodo obravnavali zakon o stanovanjskem gospodarstvu, ki ga bo sprejemala republiška skupščina koncem meseca junija.

Po končani skupni seji sta zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti obravnavala analizo gospodarstva in negospodarstva v občini Mozirje za prvo tromesečje tega leta. Izvršni svet je na podlagi ocene stanja, ki ni najbolj „rožnato“ sprejel vrsto sklepov in stališč, ki bodo posredovani tudi delegatom. Svoj prispevek predlogov za izboljšanje in odpravo negativnih pojavov na področju gospodarstva in negospodarstva pa so dali tudi delegati v svojih razpravah in ocenah na sami seji.

Delegati so prejeli v sprejem tudi predlog odloka o obveznem odvažanju in odlaganju smeti in odpadkov na območju občine Mozirje. Navedeni odlok je sprejet po dvofaznem postopku. Javna razprava o osnutku odloka je potekala skoraj dva meseca. Torej dovolj časa, da so se občani lahko seznanili z vsebino odloka in nanjo dali tudi svoje pripombe. Vendar ugotavljamo, da je na odlok dala pripombe le KS Rečica ob Savinji, in pa seveda pripombe, ki so bile dane pri obravnavi osnutka odloka na skupščini, ki pa se niso toliko nanašale na besedilo odloka, ampak na sam način izvajanja odloka.

Krajevna skupnost Rečica je posredovala naslednji predlog sprememb:

— na področjih, kjer živi pretežno kmečko prebivalstvo, naj ne bi bilo kant za smeti, ampak manjši kontejnerji;

— kriterij plačila odvoza smeti naj ne bo m² stanovanjske površine, ampak število članov gospodinjstva;

Izvršni svet je do predloženih predlogov sprememb odloka zavzel naslednje stališče:

Nemogoče je ugotoviti kateri so tisti zaselki, kjer živi pretežno „kmečko prebivalstvo“. Vsi kraji v dolini so bolj ali manj „kmečkega porekla“, čeprav sodeč po zaposlenosti našega gospodarstva, so sedaj že vsi pretežno „delavski“.

Delitev na „kmete“ in „nekmete“ oz. delavce ni sprejemljiva, saj smo v KS vsi krajanji svojega kraja in zato vsi delamo za razvoj lastne KS, tudi ko gre za vprašanje varstva okolja — za kar smo tudi vsi enako odgovorni. Življenje na vasi se bistveno med sosedi ne razlikuje, iz tega je sklepati, da so tudi smeti prebivalstva in ostali odpadki bolj ali manj enaki, zato ni moč delati razlik v sami KS niti med KS.

Vztraja se pri tem, da mora vsak stanovanjski objekt imeti lastno kanto za odvoz smeti. V sami KS pa se glede na potrebe sklene dogovor s pooblaščenim OZD o načinu odvažanja večjih odpadkov.

— Glede kriterijev plačila odvoza smeti je prav tako, predlog KS v danem trenutku še nesprejemljiv. Število članov

v posameznih gospodinjstvih se hitreje menjuje (povečanje ali zmanjšanje) kot pa stanovanjska površina. Za take dinamične spremembe pa še nimamo urejenega informacijskega sistema, ki bi lahko sprotno spremljal nastale spremembe. Delno pa je ta princip sicer itak upoštevan pri olajšavi, ki jih odlok navaja. V dani situaciji se zdi, da bi to le podražilo samo izvajanje določil odloka.

Izvršni svet pa se strinja, da kadar bodo v tem smislu izpeljani pogoji, da se preide na obremenitev po osebi gospodinjstva.

Člani izvršnega sveta so obravnavali tudi pripombe, ki so bile dane s strani posameznih delegacij in sami seji zborov in nanje dal tudi odgovore oz. sklepe:

— pooblaščen OZD — Komunalno podjetje se poziva, da mora čiščenje kant opravljati redno tako kot je to navedeno v odloku;

— sortiranje odpadkov je nujno potrebno urediti, zato naj bo to naša skupna naloga v naslednjem obdobju;

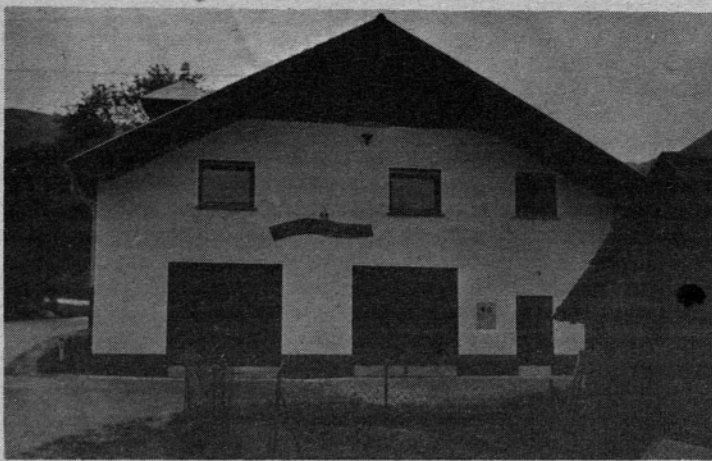
— glede vključitve podstrešnih prostorov v oprostitev plačila odvoza smeti, se smatra, da se le-te oprosti v kolikor se uporabljajo za pomožne prostore in kot turistične sobe; kar narekujejo težnje po razvoju kmečkega turizma.

Predsedstvo občinske skupščine je podprlo stališča izvršnega sveta in se zavzelo za to, da je navedeni odlok dokončno le sprejeti, saj gre za enega izmed pomembnih ukrepov za očiščenje in zdravega okolja. Mišljenja pa so bili, da nam samo napisane besede v odloku ne bodo prav nič koristile, če se v praksi ne bodo dosledno tudi izvrševale. Postavili so zahtevo po doslednejši in učinkovitejši inšpekcijski kontroli tudi pri tistih občanih, ki so sicer zavezani da plačujejo odvoz smeti — posod za smeti pa nimajo. Komunalno podjetje mora izdelati točen urnik namestitve kontejnerjev po posameznih zaselkih v KS. Zastavljeno je bilo tudi vprašanje rešitve problema v zimskem času, ki nastopi z nedovoznostjo cen do nekaterih zaselkov, kjer je organiziran odvoz smeti. Verjetno bodo morale k temu problemu pristopiti tudi krajevne skupnosti, da bodo skupno z pooblaščenim organizacijo problem rešili.

Delegati zborov bodo določili tudi kraj praznovanja občinskega praznika v letošnjem letu. Glede na to, da bo v Nazarjah končan kulturni dom, hala za oplemenitenje iveric, nova žagalnica in pa proizvodna hala v Elkrju, se predlaga, da bo osrednja svečanost občinskega praznika v Nazarjah.

Naj ob koncu napišem še morda kot opravičilo, da bo kljub temu, da sem večji del prostora poročila namenila problematiki, obravnavi in sprejemanju odloka o odvažanju in odlaganju smeti in odpadkov, bo vsa pozornost na skupščini namenjena obravnavi analize gospodarstva v prvem tromesečju 1980. Me nim, da bodo delegati v svojih razpravah morali dati ne samo že znane ocene stanja, ampak predlagati tudi konkretne ukrepe za izboljšanje stanja, predvsem pa za dosledno uresničevanje stabilizacijskega ponašanja.

ANKA SIVEC

Delovna zmaga gasilcev v Novi Štifti

Gasilstvo v tem kraju poč Černivcem ima že globoke korenine. Že leta 1937 so zgradili svoj dom, vendar je ta postal sedaj mnogo pretesen. Odločili so se za obnovo in uspeli! Z obnovo so pričeli leto nazaj. Takrat so mladi zasadili prve lopate. Seveda ne gre, če ne poprimo vsi. Tako so krajanji zabeležili kar preko 4200 prostovoljnih ur. Prispevali pa so tudi sicer v denarju in materialu. Člani društva pa so se obvezali, da vsak opravi po 16 delovnih ur. Tako ocenjujejo sedanjo vrednost doma, ali bolje, novo vrednost na

1275.386 din. Pomagali so tudi: krajevna skupnost, zveza borcev, športno društvo, SZDL iz Nove Štife. Svoje so še priložili občinska gasilska zveza Mozirje, planinsko društvo Gornji grad, kmetijska zadruga Mozirje in gozdno gospodarstvo Gornji grad.

Letošnje praznovanje krajevnega praznika je torej povezano s to delovno zmago. Pripravili so lepo proslavo in kviz. Več o tem, kako so v Novi Štifti praznovali pa bomo zapisali v prihodnji številki.

T. SOVINJŠEK

Iz krajevnega skupnosti Mozirje

Mliška vežica je v danih razmerah postala zelo potrebna. Pri krajevni skupnosti so imenovali posebno skupino, ki naj pripravi vse potrebno za uresničenje tega načrta. Namenili so v prvo 100 starih milijonov in si temeljito ogledali sedanje stanje, ki seveda ni razveseljivo. Pa so zato sklenili najprej poskrbeti za pokopališče, ga ustrezno zavarovati, da ne bo delala divjad škode na nasadih. Urediti nameravajo zelenice. Poskrbeli bodo za primerno izvedbo vežice, v ta namen si bodo ogledali nekaj že stoječih primerov. Seveda je potrebno najprej najti ustrezen prostor za novi del pokopališča, saj se sedanje ne da več širiti. Ko bodo pridobili zemljišče bo mogoče že natančneje predvidevati mesto kjer naj bi stala nova vežica, ki mora služiti tako staremu, kot pozneje novemu delu pokopališča. Urejanje vseh soglasij in ostale potrebne dokumentacije bo najbrž zahtevalo več časa.

Svet potrošnikov so končno oblikovali. Vodi ga Anka Žiber, njena namestnica pa je Tatjana Radotič. V njem delujejo delegati vseh, za oskrbo zadolženih organizacij v Mozirju. Seveda pa so v njem še drugi krajanji, ki predstavljajo potrošnike. Pričakujejo, da bo svet uspešen, saj je njegovo delo velikega pomena za dobro preskrbo prebivalstva. Slednja pa je v Mozirju bila že večkrat grajana. Najbrže bo z novo trgovino marsikaj drugače. Naloga sveta so obsežne. Tako kakovost, kot pestrost ponudbe, cene, založenost in še marsikaj spada v njegov delokrog. Da mislijo resno, kaže že prvi sestanek, ko so načeli slabo preskrbo s pralnimi praški zahtevali so pojasnilo glede dežurstva moziške lekarne in podobno. Ker je svet povezan s pristojnimi organi je prav, da se krajanji obračajo glede nepravilnosti, ki jih ugotovijo najprej na krajevno skupnost, ki bo posredovala zadevo naprej.

Vaški odbor na Lepi njivi. Nedavno tega so na Lepi njivi izvolili vaški odbor, kot podaljšano roko krajevnega skupnosti Mozirje. Vodi ga Milan Acman, njegov namestnik pa je Jurij Laznik. Ze na prvem sestanku so sprožili vrsto vprašanj, ki jih zanimajo. Tajnik krajevnega skupnosti Tone Modričanin je pojasnil nekatere zadeve gmotnega značaja. Krajanji smatrajo, da je premalo upoštevan njihov kraj pri razdelitvi telefonskih priključkov. Zanimalo jih je, kako bodo v bodoče zagotovili vodo v Ljubiji, ki bo služila v glavnem za napajanje velenjskega vodovoda. Tudi odškodnina za to jih zanima. Načeli so še nekatere primere slabega vzdrževanja cest. Odbor bo imel mnogo nalog, saj je zaselek zelo redko naseljen in se srečuje z vrsto težav.

Pločnik v Mozirju načrtujejo od občinske stavbe po glavni cesti do odcepa proti šoli. Z deli bodo pričeli že letos. Ko bo gotov, bo pomenil večjo varnost, saj postaja cesta tako prometna, da pešec le težko najde mesto na njej.

Krajanji grajajo... Nerazumljivo je početje nekaterih ljudi, ki nočejo razumeti težav, s katerimi se srečujejo tisti, ki so pripravili in še pripravljajo posodabljanje ceste po dolini Ljubije. Asfaltna prevleka ni malenkost v časih, ko vse veliko stane. Pa se torej najdejo takšni, ki v kljub večkratnim opozorilom neodgovorno ravnao s cestniščem. Tako si neki krajan brez predsodkov dovoljuje vleko lesa preko te ceste. Zaradi tega je že prišlo do nesreče, ko je v hlod, ki je v večernih urah ostal na cestnišču zapeljal mopedist. K sreči, ni bilo hujšega. Krajanji, ki so prispevali za cesto, se sprašujejo, do kam gre objestnost ljudi, ki se pa sicer za solidarnost gluhi?

Past na cesti. Krajanji Lepe njive so nam pisali, da je v zadnjem času tik nad Pezdelom na cesti proti šoli prišlo do udara, ki je najbrže posledica poškodbe na kanalu. Domnevajo, da je do tega prišlo vsled težkih tovčrov, ki so potrebni za gradnjo šole. Poškodba cestnišča ni dobro zaznamovana, pa je zato nevarnost nesreče velika. Pripisali so, da je nekoliko nad Gačnikom na isti cesti plaz povzročil poškodbe, ki grozijo varnosti te ceste. Niso pa povedali, če so vse te ugotovitve javili tudi krajevni skupnosti. To bi bila edina prava pot.

Iz krajevnega skupnosti Gornji grad

Planinsko društvo v Gornjem gradu je prejelo visoko državno odličje za uspehe pri delu. Planinci so delavni že od nekdaj, saj je prav v tem kraju deloval kot nadučitelj veliki slovenski planinec Fran Kocbek. Pred nedavnim so pripravili posebno posvetovanje okoli nadaljnega dela. Povabili so vsa društva, krajanje, družbeno politične organizacije, delovne organizacije in krajevno skupnost k sodelovanju. Tako so v najširšem sestavu sprejeli letni načrt dela, ki predvideva kar preko 50 starih milijonov naložb. To v doma na Menini in v društvene prostore v kraju. Posebno pohvalno je njihovo prizadevanje za vzgojo mladih planincev in izobraževanje članstva.

Anton Zagožen odlikovan. Ob življenjskem jubileju je bil odlikovan z redom republike z bronastim vencem. Dolgoleten družbeno politični delavec in vodstveni delavec v gospodarstvu bo v kratkem praznoval 60 let življenja. Iskreno čestitamo!

Turistični delavci ne mirujejo, saj so skupaj s šolo, SZDL in krajevno skupnostjo organizirali širšo očiščevalno akcijo. Največ dela so imeli na bregovih Drete. Pravijo, da jim ni uspelo vključiti zadostno število krajanov, vendar so pridno delali vsi učenci osmega razreda, prosvetni delavci in člani društva. Žal pa je bil odziv med krajanji na sploh slab. Zato niso vrgli puške v koruzo. Lotili so se dela in ga v glavnem dobro opravili. Torej je še vedno mnogo ljudi, ki jim skupni napor za lepoto kraja niso nič mar! Če bi torej vsi pomislili na čistočo, bi najbrž ne bilo kaj dosti za čistiti. Kot je povedal predsednik TD Ivan Poličnik, se najdejo tudi taki, ki obidejo posodo za smeti in raje nosijo to kramo po stari navadi v vodo. Z dobro voljo bo vendarle večina krajanov posvečala več pozornosti čistoči kraja. Zelenice, ki so jih pričeli urejati v preteklem letu so naredili. Letos še želijo poenotiti vse napisne table za izdajalce sob. Postavili bodo tudi vrtno garnituro po predelih, kjer so prehalne možnosti. Trenutno pa se dobro pripravljajo na čebelarški praznik, ki bo 19. in 20. julija. To bo 11. takšno slavlje zapored in zato pripravljajo posebno presenečenje.

Javna razsvetljava v Gornjem gradu je predmet razprav v svetu KS. Sedaj os izdelani načrti za stranske ulice v kraju. Predvidevajo, da bo potrebnih kakih 110 starih milijonov dinarjev, za stroške naprav. Mnogo ceneje bo, če bodo opravili tista dela, ki jih lahko kar sami. Tako bi se za 30 % naložba pocenila. Se veda se bodo o tem še morali izjasniti krajanji, ki naj bi z delom in denarjem pomagali. Računajo, da ne bo težav.

Bencinska črpalka je nadvse potrebna. Krajevna skupnost je dala pobudo za širše reševanje te naložbe. Tako bodo sodelovale s svojimi sredstvi še krajevne skupnosti Nova Štifta, Bočna in Šmartno ob Dreti. Sovlagali pa bodo tudi razni drugi dejavniki v občini. Seveda pa bo velik delež odpadel na Petrol, ki bo črpalko zalagal z vsemi vrstami goriv in nujnimi rezervnimi deli. Trenutno urejajo posebno dokumentacijo in odkup zemljišča. Črpalka bo stala ob križišču cest Radmirje—Gornji grad—Bočna.

Kulturna dediščina sodi v Gornjem gradu med poglavitve zanimivosti. Sem spada tudi obrambni stolp, ki je ostal iz sestava obzidja nekdanje graščine. Pričeli so z obnavljanjem. Trenutno delajo na strehi. Občinska kulturna skupnost je obnovno omogočila do te stopnje, da bo preprečeno propadanje tega zgodovinskega spomenika. Pozneje nameravajo v njem urediti muzej, ki bi ga Gornji grad že moral imeti. Pri delih pomagajo tudi krajanji.

Iz krajevnega skupnosti Rečica

Ponovno na vaško olimpiado. Osnovna organizacija ZSMS Rečica in športno društvo Rečica organizirata letos drugo VAŠKO OLIMPIADO, ki bo v nedeljo 6. julija 1980 s pričetkom ob 15.00 uri na nogometnem igrišču. Že drugič se bodo pomerili ekipe iz vasi v KS Rečica. Tokrat bodo športne panoge malo drugačne kot lansko leto, še vedno pa bosta ostali dve: vlečenje vrvi in hokej z metlo.

V vseh panogah je poskrbljeno, da bodo lahko tekmovali stari in mladi. Vsi ki to le želijo.

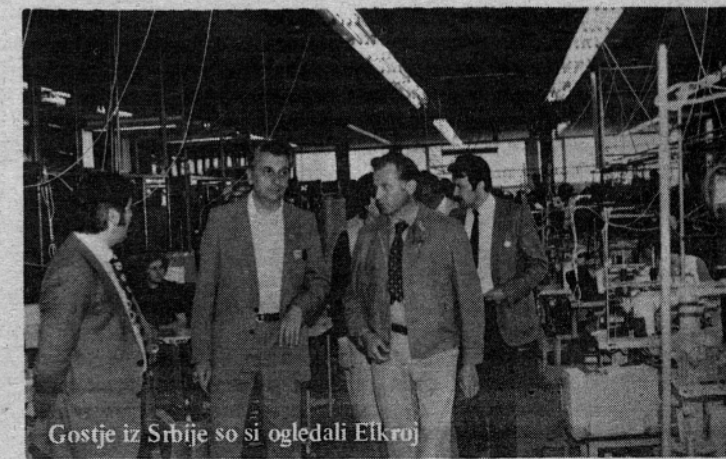
Po končanem športnem delu olimpiade, pa bo veselo rajanje.

Vsem gledalcem želimo veliko užitka pri spodbujanju tekmovalcev, vsem ekipam, ki

bodo tekmovala pa veliko športne sreče.

Pomanjkanje zazidalnih zemljišč. Mnogo je tistih, ki bi želeli na Rečici graditi. Žal pa ni na voljo dovolj zazidalnih parcel. Prav ta čas so v pripravi načrti za ureditev novega zazidalnega okoliša v Podpeci. Pričakujejo, da bo kmalu vse na red za pripravo zemljišča, kot zahteva-ju predpisi.

Več telefonskih priključkov. V naši občini poteka že nekaj let akcija za razširitev telefonskega omrežja. Povsod se ljudje navdušujejo za priključitev, saj je takšna zveza s svetom danes že potreba. Na Rečici teče vse po programu. Tudi glede solidarnega plačila stroškov so se zedinili. Računajo že letos na nove številke.

Gostje iz Srbije so si ogledali Elkrju

Telesna kultura na rešetih

Svet za vzgojo, kulturo in telesno kulturo pri občinski konferenci SZDL v Mozirju je temeljito obravnaval stanje in potrebne ukrepe v telesni kulturi naše občine. Pripravili so gradivo in sklicali posebno problemsko konferenco o nalogah na področju nadaljnjega razvoja telesne kulture v občini. Ko so ugotovili stanje, so predlagali ukrepe, ki jih v kratkem povzemamo.

TEZE ZA STALIŠČA IN SKLEPE O NADALJNJEM RAZVOJU TELESNE KULTURE V OBČINI MOZIRJE

1. Telesna kultura je bila deležna od leta 1973 velike družbene podpore. Iz portoroških sklepov lahko prenesemo bistvo sprejete usmeritve, ki temelji na poglobljanju samoupravnih odnosov na področju telesne kulture in strnemo v dve temeljni akcijski nalogi.

— še naprej razvijati množično telesno kulturo — rekreacijo v občini Mozirje in to zvrst telesne kulture približati, nuditi slehernemu občanu

— na področju prednostnih športnih panog bomo postopno ustvarjali pogoje, da bi lahko tisti, ki želijo in zmorejo doseči vrhunske rezultate, to dosegli. Delegatski odnosi morajo biti temelj samoupravne preobrazbe TK.

2. Športna rekreacija je najboljša oblika, ker lahko aktivira množice delovnih ljudi. Osnovne naloge na področju rekreativne telesne kulture so:

— zagotoviti sredstva za izvajanje programa vseh osnovnih telesnokulturnih organizacij v občini

— vključevanje predšolskih in osnovnošolskih otrok, mladine v usmerjeno izobraževanje ter zaposlene mladine do 27 leta starosti v organizirane oblike množično športno-rekreativne dejavnosti

— ustvariti možnost za razvoj

športno-rekreativne dejavnosti (kadri, objekti...)

— razvijati telesno kulturno dejavnost v delovnih organizacijah

— povezovati telesno kulturo s sistemom vzgoje in izobraževanja, zdravstvom, politično-kulturnim področjem, informativno dejavnostjo

— razvijati še naprej hojo, tek, plavanje, kolesarjenje, smučanje, streljanje, razne športne igre z žogo, ostale oblike športne rekreacije

— v vsaki KS določiti nosilca TK dejavnosti

— preko sredstev javnega obveščanja popularizirati TK aktivnost

— povečati TK aktivnost med delom, na TRIM stezah, organizirati pohode

— vključevati več žensk, invalidov in starejših občanov.

3. Prednostne športne panoge vzpodbujati v mejah naših zmožnosti

— nogomet ima dobro tradicijo in podporo širšega kroga občanov

— smučanje ima dobre naravne pogoje, kader, vendar občutno premalo sredstev

— odbojka mora zajeti čim širši krog ženske mladine

4. V prihodnjem obdobju moramo imeti večjo skrb za izobraževanje strokovnega kadra, zlasti organizatorje rekreacije.

5. Osnovno vodilo pri investicijah mora biti vlaganje v objekte tistih KS, ki še nimajo ustreznih TK prostorov in objektov. Žičnica in smučišča na Golteh je že dalj časa pereče vprašanje v naši občini, zato bo treba pospešiti njeno sanacijo. Vlaganje v planinske postojanke, se bogato obrestujejo z vidika SLO. Pospešiti moramo sprejetje prostorskega plana za KS v občini.

6. Telesna kultura mora še bolj postati skrb slehernega občana, saj mora preiti želja do redne vadbe v zavest vsakega izmed nas.

Skupina znanstvenih delavcev v ribniškem domu v Savinjskem gaju.

Znanstveniki zbrani v Mozirju

V Mozirju so se zbrali znanstveniki iz vse države pri delu na vegetacijski karti Jugoslavije. Za svoj sedež so si izbrali ribiško hišo v Savinjskem gaju. O delu skupine je povedal dr. Ivo Puncer, da gre za redakcijski odbor medrepubliškega projekta, ki se dela že od leta 1963. Pripravljajo in proučujejo osnove obsežno delo o rastlinskih združbah. To delo ima sicer znanstveni pomen, vendar pa tudi aplikativne možnosti. Tu se misli predvsem na prostorsko urejanje, urbanistične ureditve in podobno. Zajete so gozdna in travniška rastišča. Delo bo temelj ocene bodočih možnosti koriščenja

zemljišč. Redakcijski odbor šteje 16 članov iz vseh znanstvenih institucij v državi. V njem delajo biologi in gozdarji. Vsako leto se sestanejo v drugi republiko, letos so v Sloveniji, kjer dopoldne pripravljajo študijski del naloge, popoldne pa delajo na terenu.

Ko jih je pozdravil predsednik občine Hinko Čop, so izrazili svoje zadovoljstvo nad pozornostjo in povedali, da so nad dolino in posebno nad Savinjskim gajem zelo navdušeni. Poudarili so, da je njihova poglavitna skrb ohraniti ravnotežje v naravi, ki ga civilizacija tako nevarno ogroža.

Kako se gostu (ne)streže

Tega je že davno, davno... ko smo z veseljem prišli v hotelsko restavracijo Turista v Mozirju. Danes to vsekakor ne bi mogli reči, saj je prvi vtis, da gostov sploh ne želijo. Pa pojdemo lepo po vrsti:

Bilo je nekega popoldneva, zadnje dni v maju. Kljub malo skisanemu vremenu smo si zaželeli osvežitve s točenim pivom. Gospodarji restavracije smo bili samo gostje, saj strežnega osebja ni bilo videti na obzoru. Pa tudi kazalo ni na kakšno izboljšanje. Kdor čaka, ta dočaka... tudi prihod natakara, ki pa nikakor ni bil pri volji, da bi postregel najprej goste, ampak je z vso vnemo pričel pospravljati mize, pri katerih so pred nekaj časa gostje odšli. Ko je le „prihital“ mimo nas, smo hoteli naročiti željeno pijačo, vendar iz vsega skupaj ni bilo nič. Pokarani, da se nam nikamor ne mudi in da še sploh na vrsti nismo, smo čakali naprej. Po nekajkratnih ponovnih poskusih smo prišli na vrsto in lahko naročili eno

veliko in dva mala piva. Toda kaj, ko je natakar prinesel kar dva velika in dva mala. Po protestu, da nismo tako naročili, smo bili kregani, da si npr. prestano nekaj novega izmisli, zraven pa „dobronamerno“ napotilo, da če nam kaj ne paše, lahko gremo piti pivo tudi v pivnico. Kakor koli smo računali, smo vedno prišli do zaključka, da bi bilo takšno pivo predrago, saj pot v Celje in nazaj tudi ni zastoj. Sploh pa si kaj takega ne moremo privoščiti v času štednje z gorivom. V naši občini bomo pač morali piti pivo do nadaljnjega v prostorih, ki so za to na razpolago in kljub veliki želji natakara, da bi imel čim manj dela, prihajati še naprej v to restavracijo, čeprav bi včasih z veseljem šli kam drugam.

Za konec pa samo še želja, da bi bilo takih primerov res malo. Prav neprijetno se počutiš, ko prideš v lokal, pa dobiš občutek, da bi bilo bolje, ko te ne bi bilo.

TOMAŽ KRIŽNIK,
VERA SLOKAN,
MARIJA CIGALA

KIT ZKZ MOZIRJE TOZD Blagovni promet

razpisuje
javno licitacijo za prodajo sledečih osnovnih sredstev:

	izključna cena
1. motor TAM 125 (1 kom.)	5000.—
2. Fiat ZASTAVA 430 T (1 kom.)	10.000.—
3. Kamion TAM 110 kiper (1 kom.)	120.000.—
4. motorna žaga JONSEREDSS (1 kom.)	1.000.—
5. trosilec umetnega gnojja (2 kom.)	100.—
6. kultivator VOGELNOT (2 kom.)	100.—
7. brana z drobilnim valjem (2 kom.)	3.000.—
8. brana kolutasta (1 kom.)	1.000.—
9. plug KOMET (2 kom.)	500.—
10. plug dvobrazdni Ferguson (2 kom.)	800.—
11. nakladalec TEŽAK (2 kom.)	1.000.—
12. hladilnik Gorenje (1 kom.)	300.—
13. kombiniran štedilnik (2 kom.)	800.—
14. hladilna omara (1 kom.)	1.000.—
15. peč KREKA (1 kom.)	800.—
16. kamion EMO (1 kom.)	500.—
17. kuhinjski element (1 kom.)	200.—
18. litoželezne φ 52 (dimnik) (5 kom.)	500.—
19. traktor IMT 540 (1 kom.)	80.000.—

Licitacija bo v sredo dne 9. 7. 1980 ob 10. uri na kmetijskem obratu v Rečici ob Savinji. Ogled strojev in plačilo 10 % varščine je možno eno uro pred pričetkom licitacije.

Na podlagi 6. in v zvezi z 8. členom pravilnika o delovnih razmerjih Trgovske delovne organizacije „Savinja“ Mozirje Komisija za delovna razmerja delovne organizacije, glede na plan delovnesile, po sklepu seje z dne 26. 5. 1980

Objavlja
prosta dela in naloge za:

1. enega prodajalca v poslovalnici 3 Zelenjava Mozirje;
2. Enega prodajalca v poslovalnici 10 Železnina Rečica ob Savinji;
3. Enega skladiščnega delavca v poslovalnici 4 Trgovski dom Nazarje;
4. Enega delavca za dela in naloge v računovodstvu delovne organizacije.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje zahteve:

Pod 1.: da je KV prodajalec, živilske ali mešane stroke in da ni zdravstvenih zadržkov za delo v živilji;

Pod 2.: da je KV prodajalec, tehniške ali mešane stroke;

Pod 3.: da ima najmanj 6 razredov osnovne šole, da je fizično močan in da ni zdravstvenih zadržkov za delo v živilji;

Pod 4.: da ima končano srednjo ekonomsko ali drugo srednjo šolo po možnosti z nekaj prakse.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev sprejema splošna služba Trgovske delovne organizacije „Savinja“ Mozirje.

Delo pod 1., 2. in 3 bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s poskusnim delom dva meseca. Delo pod 4 pa za določen čas 9 mesecev, zaradi nadomeščanja začasnega odsotnega delavca, s polnim delovnim časom.

Prijave je treba vložiti v 15 dneh od dneva objave.

O rezultatu prijave na objavo bodo kandidati obveščeni najkasneje v 10 dneh po preteku roka objave.

KOMUNALNO PODJETJE MOZIRJE p. o. Mozirje

Po sklepu komisije za delovna razmerja

OBJAVLJAMO

in vabimo k sodelovanju izvajalce
za naslednja dela in naloge:

1. KLJUČAVNIČARSKA DELA — tri izvajalce pogoji:

— poklicna šola kovinarske stroke
— 2 leti delovnih izkušenj

2. VODOVODARSKA DELA — dva izvajalca pogoji:

— poklicna šola kovinarske stroke
— 2 leti delovnih izkušenj

3. KLEPARSKA DELA — dva izvajalca pogoji:

— poklicna šola kovinarske stroke
— dve leti delovnih izkušenj

4. MANJ ZAHTEVNA KLJUČAVNIČARSKA DELA — pet izvajalcev pogoji:

— popolna ali nepopolna osnovna šola
— dve leti delovnih izkušenj

Delo združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi, v splošno kadrovski sektor delovne organizacije.

SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE

Komisija za izbor kandidatov za podelitev občinskih priznanj

poziva

vse gospodarske in druge organizacije, delovne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva, krajevne skupnosti ter posamezne občane k vložitvi predloga za podelitev

OBČINSKIH PRIZNANJ V LETU 1980

Občinska priznanja so namenjena za izjemne dosežke s kateregakoli področja družbenih ali gospodarskih dejavnosti na območju občine Mozirje.

Priznanja, ki se slovesno podeljujejo vsako leto na občinski praznik so klasificirana po naslednjih stopnjah:

1. naziv častnega občana občine Mozirje
2. domicil občine Mozirje
3. plaketa občine Mozirje
4. denarna nagrada občine Mozirje

Predlog za podelitev naziva častnega občana občine Mozirje daje Občinska konferenca SZDL občine Mozirje.

Predlog za podelitev domicila občine Mozirje daje Občinski odbor ZB NOV občine Mozirje.

Predloge za podelitev plaket in denarnih nagrad lahko da vsaka fizična ali pravna oseba občine Mozirje.

Komisija sprejema predloge, dokumentacijo in obrazložitev do 10. avgusta 1980.

Predloge s prilogami je treba pravočasno poslati na naslov: SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE, Komisija za izbor kandidatov za podelitev občinskih priznanj.

Paraplegiki v Savinjskem gaju

V programu dela Društva paraplegikov celjske regije so tudi redna mesečna trimska srečanja. Za prvo srečanje smo si izbrali Savinjski gaj, park vrtnarjev v Mozirju in reči moram, da smo imeli pri izbiri srečno roko. Ne le, da je park izredno lep in dostopen tudi nam, paraplegikom, celo vreme nam je bilo naklonjeno. Zato smo 24. maja v dobrem razpoloženju doživeli lep in nepozaben dan.

Prisrčen sprejem, ki smo ga bili deležni od strani pionirk mozirske šole in člana Upravnega odbora, je dal slutiti, da bo naš obisk v Savinjskem gaju nekaj posebnega.

Park smo si ogledali v celoti, marsikdo je bil v njem prvič in lahko rečem, da smo bili navdušeni. Po ogledu pa smo imeli majhen piknik, kjer smo poskrbeli za svoje želodce. Gostinsko podjetje hotel

Turist nam je posodilo raženj in kmalu je vabljivo dišalo naokrog. Če se ne bi bali dežja, bi prav gotovo piknik trajal do večera. Razhajali pa smo se z željo v srcu, da še kdaj pridemo v ta lepi košček narave, ki so ga ustvarile pridne roke Mozirjanov.

Naj se v imenu vseh članov Društva paraplegikov celjske regije, ki so bili v gaju, najtopleje zahvalim za pomoč in sodelovanje vsem, ki so pripomogli k uresničitvi našega obiska v parku, posebno pa še Upravnemu odboru Savinjskega gaja in tov. Miklavc Vladotu, tov. Pavli Trogarjevi in Gostinskemu podjetju hotel Turist. Pa seveda mozirskim prijateljem, ki so neutrudno skrbeli za raženj in lepo dišeče čevapčiče! Hvala!

MARIKA ŠERBELA — RUPNIK

NOVA GORICA

JUGOSLAVIJA

PROSJEK

63330

Savinjske novice Mozirje

63330

NOVA GORICA

JUGOSLAVIJA

PROSJEK

63330

Savinjske novice Mozirje

63330

Ljubno praznuje

Le redko se v nekem kraju nabere toliko prilik za praznovanje, kot se je tokrat na Ljubnem. Krajevni praznik, ki ga sicer praznujejo v spomin na prvi partizanski napad, na takrat močno okupatorsko postojano, so letos predstavili, da bi lahko skupaj obudili spomine na 50 let od kar se na Ljubnem igra redno nogomet, obletnica pa je tudi prve tekme nogometašev-partizanov na osvobojenem ozemlju. Vsako leto se torej spominjajo tiste noči, ko je od 18. do 19. maj 1942. I. Savinjska četa s pomočjo ilegalcev napadla utrjeno Ljubno. Sredi okupirane domovine je takrat na Ljubnem zaorila domača in partizanska pesem. Množično so odhajali v partizane. Napad je pomenil usodno prelomnico v zavesti naših ljudi.

Ivan Ermenc prvi nogometaš

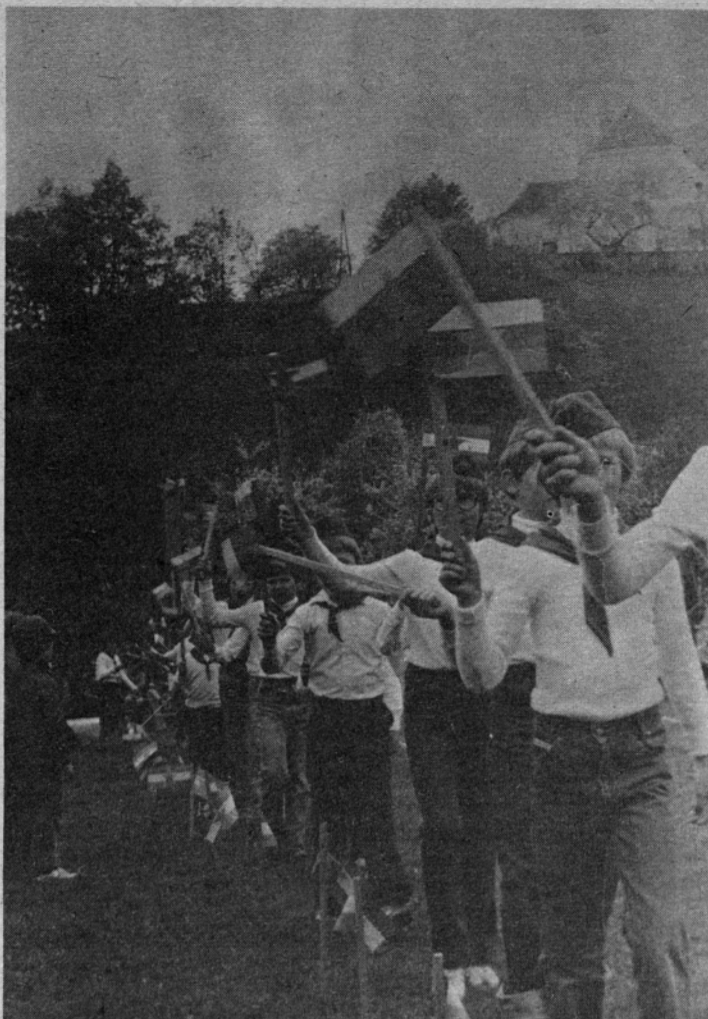
IVAN ERMENC je bil prvi, ki je na Ljubno prinesel nogometno žogo. Od takrat je minilo pol stoletja in sam pravi, da so spomini nekoliko zbledeli. Njegovo pričevanje je seveda kljub temu navdne zanimivo in velja mu prislühni.

„Ljubenski fantje smo nogometno igro spoznali kot dijaki in študentje v Šoštanj, Celju in Ljubljani. Navduševali smo se nad njo, priložnosti, da bi kdaj lahko udarili po okroglem usnju, pa so bile presneto redke. Tako je naneslo, da sem v Celju kupil pravo nogometno žogo in jo prinesel na Ljubno. Časi so bili pač takšni in žoga je bila takrat na vsi prava atrakcija. Pravega, resničnega navduše nja ni manjkalo že kar na začetku. Žogo smo pričeli nabijati na Forštu kjer je nogometno igrišče še danes. In kako smo jo brcali! Poznali nismo nobenih pravil, „igrali“ smo brez kakršnegakoli sistema. Najboljši je bil tisti, ki jo je najmočneje udaril, da je odletela kar najbolj daleč, ali kar se da visoko. Gola seveda ni bilo in niti ni bil pomemben. Brcali smo bos ali v čevljih in ker smo po žogi točki z vsi močjo so se ti čevlji spredaj kaj radi odpirali. V tem primeru je bila možna samo rešitev — odprtino smo zvezali z vrvice in brcali naprej.

Zgolj pri nabijanju žog nismo ostali dolgo. Naši študentje so se seznanili s pravili nogometne igre in prvi, ki je uvedel nekaj reda je bil Franc Druškovič. Igrali smo pričeli tudi na gol.

Med tem časom prva žoga seveda ni zdržala, zato smo zbrali denar in kupili novo. Se stavili smo tudi ekipo in ker so v tem času nogomet igrali tudi v Mozirju smo si oboji zaželeli tekme. Prvo srečanje smo z Mozirjem odigrali v jeseni leta 1930. Sam na tej tekmi nisem igral. Bil sem poškodovan in sem zato odigral vlogo stranskega sodnika, rezultata te tekme pa se žal ne spominjam več.

Sam sem pozneje zaradi huše poškodbe in boleznj prenehal igrati, dejavnost okrog te žoge pa je vodil Franc Šerbela, čeprav sam ni igral. Leta 1933 smo na takratnem igrišču s prostovoljnimi delom podrli nekaj dreves in igrišče je vse bolj dobivalo pravo podobo. Odpora seveda še vedno ni manjkalo, vendar je bilo navdušenje za igro večje in nogomet je postal na Ljubnem popularen vse do današnjih dni. Do druge svetovne vojne smo odigrali še precej tekem in visoko zmagovali, privoščili pa smo si tudi smešne predstave, kot je igra z metlo ter pri tem pobirali prostovoljne prispevke. Spominjam se tudi, da sta bila poleg številnih drugih krajanov ob igrišču stalno tudi Jože Plešec in Stanko Remic, ki sta žogo brcnila sicer bolj poredko, bila pa sta vedno pri roki, ko je bilo treba zakrpati počeno žogo. Res veselo in zanimivo je bilo v tistih časih, spomini pa so v vseh teh desetletjih že precej zbledeli.” J. P.

Slavili dan mladosti

Veliko je bilo prireditev, ki so letos obeležile dan mladih. Na vseh šolah so pripravili slovesnosti ob sprejemu pionirjev v mladinsko organizacijo. Skrbno pripravljene kulturne programi so popestrili slavlja.

Izlete v naravo, športne igre in še marsikaj so organizirali po šolah. Občinska strelska zveza pa je pripravila skupaj z občinsko konferenco ZSMS množično strelsko tekmovanje v Mozirju. Zelo je uspela pevska revija mladih grl v Gornjem gradu. To je tudi letos pripravila zveza kulturnih organizacij v naši občini. Tekmovanja v prvi pomoči so izrednega pomena in so tudi odlično uspela. Torej vrsta dejavnosti, ki naj ne odlikuje le mladih. Gre za to, da se marsikaj privzgoji in preide v navado in običaj!

Posebno pa moramo pohvaliti prireditev, ki so jo pripravili na šoli na Ljubnem. Res so se izkazali. Na „Forštu“ se je zbralo veliko gledalcev in seveda še več nastopajočih iz vrst šolarjev. Številna udeležba krajanov priča o dobrem slovesu šole.

Odzvali so se vabilu šolskega kolektiva in z velikim odobravanjem nagradili nastopajoče. Takšna povezanost šole in kraja je lahko vzor. Najprej so se poklonili spominu na nepozabnega predsednika Tita. Uvodne besede je povedal Jože Prislán, ravnatelj šole. Poudaril je neomajno pripadnost mladega rodu mislim in dejanjem Tita. Nato so se zvrstile točke pestrega programa, tako pevskega, kot telovadnega. Vmes pa so opravili slovesen sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo.

izključno v tekmovalnem pogledu. Vse prej našete oblike udeleževanja smo namreč obdržali in jih tudi okrepili. Člani so vsako leto tekmovali v občinski rekreacijski ligi in bili vedno najboljši, lani so prvo mesto osvojili celo brez poraza. V okviru NK Gradbenik trenutno delujejo članska, mladinska, kadetska in pionirska ekipa. Igralcev za prvo selekcijo ne manjka in so osvojili tudi prvo mesto v občinski ligi. Tretja selekcija, poleg mozirske, zastopa Gornjo Savinjsko dolino v področni ligi. Oblikovana je tudi mladinska ekipa, najboljši naši mladinci pa tekmujejo za Gornjesavinjsko selekcijo. Enaka ugotovitev velja tudi za člane, saj najboljši prav tako tekmujejo za selekcijo. Lepe uspehe dosegamo tudi v letošnjem tekmovalnem prvenstvu slovenski nogometni pokal.

Dejavnosti je torej dovolj, kljub temu pa zanimanje za nogometno igro v naše m kraju in v njegovi okolici močno presega obstoječe oblike. Letos slavimo torej 50-letnico nogometa na Ljubnem. Slavje ob tem jubileju bomo združili z obletnico prve nogometne tekme na osvobojenem ozemlju, praznovanju pa se bodo pridružili tudi vsi prebivalci naše krajevne skupnosti, ki bo ob tej priložnosti proslavila svoj krajevni praznik. J. P.

Smeli načrti v krajevni skupnosti

V krajevni skupnosti z veseljem poudarjajo, da so obsežni srednjeročni načrt uspešno uresničili, pri tem pa velja pohvaliti visoko raven pripravljenosti krajanov, da družno rešujejo vse probleme.

Uspehov in dejavnosti je seveda več, precej pa je tudi nalog in načrtov. Dosedanji uspehi so obveza več in v krajevni skupnosti Ljubno tudi načrtovanja niso prepustili naključju. Poleg dokončnega oblikovanja srednjeročnega načrta bodo veliko pozornosti namenili izdelavi prostorskega načrta in urbanistične dokumentacije. Okrepili bi radi delo delegacij ter povezavo med njimi in ostalimi krajevnimi dejavniki. V delo krajevne skupnosti želijo vključiti kar največje število krajanov in doseči, da bo sleherni med njimi začutil in prevzel odgovornost za odločitve in uresničevanje nalog.

Največ konkretnih nalog so

si razumljivo zadali na področju komunalnega gospodarstva. Redno vzdrževanje cest, mostov, parkirišč in zelenic je stalna naloga, prav tako kot nenehna skrb za lepo okolje. Veliko naporov je bila deležna gradnja ceste proti Rastkam, letos pa bi radi opravili še vsa pripravljala dela za izgradnjo avtobusne postaje in spremljajočih prostorov. Precej je tudi nalog na področju širitve telefonskega in vodovodnega omrežja in še bi jih lahko naštevati. Ob tem ne bi kazalo pozabiti uspehov in načrtov vaškega odbora v Radmirju, ki resnično tehtno dokazuje opravičenost svojega obstoja. Tudi tu jim namreč ne manjka uspehov in nalog, so pa v pretežni meri podobne nalogam celotne krajevne skupnosti. Vsi ti uspehi in delovna zagnanost so zagotovilo dobrega prihodnjega dela in porok lepšega jutrišnjega dne. J. P.

Ovčereja drugače

Marsikdo je presenečen, ko zagleda v Vologu trop ovac, ki se pasejo v sodobno urejenih čredinkah. Običajno smo bili deležni takšnega pogleda nekoč v planinah. Prav zato je kazalo povprašati ti kaj več. Prijazno je razlagal Franc Zagožen o tem kako je prevzel doma posestvo, pa čeprav se vozi v službo v Ljubljano. Tako smo zvedeli, da imamo v dolini univerzitetnega profesorja agronomije dr. Franca Zagožena, ki kmetuje na zemlji svojih prednikov. Ker se znanstveno ukvarja z ovčerejo in populacijsko genetiko, se je tudi odločil za nakup tropa ovac. Uredil je vrsto čredinskih pašnikov in pripravil vse za tovrstno živinorejo. Torej gre za neke vrste preusmeritev posestva, ki meri kakih 9 ha obdelovalnih površin. Namerava imeti okoli 100 ovac, vendar se dobre živali še težko dobijo. Dva izdelka sta pri tem zanimiva. Gre za meso in pri mlečnih tipih za mleko. Prav zanimivo je bilo poslušati razglabljanje o prednostih jezersko-solčavske pasme, ki da je zelo donosna prav zaradi rednega gonjenja in tako številnega potomstva. Govor je o mesnem tipu ovce. Ker pa želi s selekcijo pridobiti takšne živali, ki bodo pretežno dale dvojčke, je dr. Zagožen nabavil ovna ruske pasme Ro-

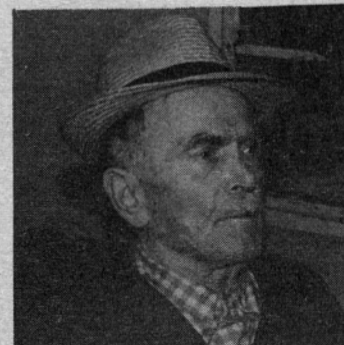
manovski. Tako se kažejo že prvi uspehi. Povprečno število jagnedi je pri tem tipu 2,7, kar je seveda glede na veliko povpraševanje po ovčjem mesu na trgu zelo zanimivo. V Rusiji uporabljajo to pasmo za pridelovanje krzna. Pregonske pašnike ima tako urejene, da v njih tudi kosi, kar pomeni, da iz njih dobiva krmo za zimo. Glede

volne pa meni dr. Zagožen, da trenutno še ni urejeno stanje na trgu. Zanimivo je pridajati predeno volno, medtem, ko se prodaja volne po striženju ne izplača. Ko nanese beseda na stanje v ovčereji pri nas v dolini, meni dr. Zagožen, da bi jo kazalo pospeševati, saj so zato dani pogoji. Predvsem je škoda, da niso pašniki bolje izkoriščeni. Pa tudi iz razlogov prehrane v izjemnih primerih bo potrebno glede tega kaj več storiti.

Mojster poklica, ki že izumira

Nedaleč od Gornjega grada živi v preprosti leseni hiši, nekoč zelo znan tesarski mojster Jakob Štorgelj. Njegov dom nosi hišno številko Lenart 32. Živahno pripoveduje o svojih mladih letih, ko se je učil pri

Jakob Štorgelj

stricu v Gornjem gradu tesarstva. Pri njem je pozneje tudi delal. Delali so kozolce, mlince, žage, mlince na turbine, kašče, kozolce, jezove, stope in še marsikaj. Ko je obujal spomine kako so delali, je povedal, da je delovni dan označila zjutraj jutranja zarja, njegov konec pa večerna, ali bolje — delali so od jutra do noči. Seveda takrat ni bilo strojev, delali so ročno. Lahko si predstavljamo kako so morali pri

svojem poslu biti spretni, če samo pomislimo na zahtevno opremo mlina. Ta krat so tesarji naredili tudi najbolj zahtevne strojne dele, vse je bilo iz lesa. Kot primer je povedal mojster Štorgelj, da so delali prenosna k lesa (kamrad) iz hrastovine, zobci na njem pa so bili iz gabrovskega lesa. Običajen mlin je delalo šest tesarjev kakih štirinajst dni. Samo vodno kolo, s tremi metri premera je zahtevalo dvanajst „šiltov“. Ko smo mojstra pobarali kdo jih je zjutraj zbudil na delo, je šegavo dejal: „Ko je svit poknil, smo šli delat“. Jakob Štorgelj je kot dober mojster svojega poklica znan v Savinjski in Zadrebški dolini, pa tudi na Kranjskem. Takoj po vojni je bilo mnogo domov in gospodarskih poslopij v Zadrebški dolini požganih. Enaka usoda je doletela številne domove v ostalih predelih Savinjske doline. Tesarskega dela je bilo ogromno. Jakob Štorgelj se je takoj vključil v obnovitveno zadrugo in s svojim znanjem pomagal, kjer se je le dalo. Tesaril je 36 let, sedaj pa zaradi svojih skoraj osmih križev, ki jih že nosi, dela ne zmore več. Ke r je njegova pripoved bila zelo zanimiva, bomo napisali v prihodnji številki še nekaj o gradnji kašč, premikanju kozolcev in o domačih izrazih, ki so jih takrat tesarji uporabljali. Jakob Štorgelj

50 let nogometa na Ljubnem

Prvi začetki nogometne igre na Ljubnem ob Savinji segajo v čas nekoliko pred letom 1930 vendar o tem obdobju ni na voljo natančnejših podatkov. Dejstvo pa je, da so se prebivalci Ljubnega za igro navdušili v tem letu in v jeseni odigrali prvo nogometno tekmo z moštvo Mozirja. Vse do druge svetovne vojne so nogometaši Ljubnega več ali manj redno igrali nogometne tekme z moštv iz sosednjih kajev Savinjske doline.

Med drugo vojno je delo v klubu seveda zamrlo, vendar velja predvsem poudariti dejstvo, da sta v septembru leta 1944 moštvi 4. operative cone in 14. divizije na ljubenskem igrišču odigrali prvo nogometno srečanje na osvobojenem ozemlju. Obletnico tega dogodka smo na Ljubnem pred leti že proslavili, ob letošnjem slavlju pa bomo ob igrišču odkrili tudi spominsko obeležje. Nogometne igre ni manjkalo tudi v prvih dneh po osvoboditvi. Med drugimi so ljubenski nogometaši leta 1945 odigrali srečanje z nogometaši Voivodinske brigade in tudi slavili zmago.

Športno društvo smo na Ljubnem ustanovili leta 1947. Dali smo mu ime GOZDAR in v njegovem okrilju so poleg smučarjev in smučarskih skakalcev tekmovali tudi nogometaši. Me d največje uspehe v tem času

in tudi sicer sodi uvrstitev v četrtfinale tekmovanja za pokal marša la Tita na področju Slovenije. Nogometaši takratnega Gozdarja so klonili šele proti Milicionarju v Ljubljani, pred tem pa so izločili nekaj znanih moštev.

Leta 1964 se je društvo preimenovalo v TVD Partizan in v okviru tega društva so nogometaši kot sekcija delovali dalje do leta 1975. Takrat je nad njimi prevzelo pokroviteljstvo podjetje Gradbenik in pod tem imenom nogometaši nastopamo še danes. Vsa poveljna leta smo nastopali v celjski nogometni podzvezi in bili vedno med najboljšimi. V letu 1976 smo osvojili jugoslovanski nogometni pokal na področju celjske nogometne podzveze, omeniti pa kaže še nekatere druge tradicionalne prireditve.

Nogometno moštvo po tekmi jeseni 1944

Jože Celinšek čestita predsedniku ob 80 letnici.

Nepozabni spomini

Ni mnogo ljudi, ki bi imeli tako neposredne spomine na našega predsednika Tita, kot jih ima Jože Celinšek iz Spodnje Rečice. Globoko se je zamislil, ko je pričel obupati bogate spomine iz časov njegovega službovanja na Brionih. Kot častnik je bil vključen v gardijski mornariški odred, ki je skrbel za zavarovanje.

Njegova zgodba se začne v partizanih, ko je kot mlad borec v zaščitni brigadi Glavnega štaba Slovenije skrbel za varnost Borisa Kidriča. Po končani vojni je bil poslan v šolo obalnega topništva v Divulje. Nato ga je službena dolžnost vodila po raznih krajih vzdolž obale. Spominja se na težke pogoje, ki so bili predvsem v tem, da je obalno topništvo največkrat postavljeno v oddaljenih predelih Dalmacije. To življenje je terjalo marsikatero odrekavanje. Vendar je z dobro voljo in zavestjo, da je vse to nujno, nekako šlo. Pozneje je Jože Celinšek skušboval na rušilcu Triglav. Tam ga je našlo povelje, da je premeščen v mornariški gardijski odred. Kot se spominja, je bilo to zanj veliko presenečenje in hkrati veselje. Že od nekdaj si je želel videti od blizu maršala Tita. Želja se je uresničila. Pa kljub veselju ni bilo lahko prevzeti tako odgovorne naloge, kot ga je čakala na Brionih. Zato je prišel tja z mešanimi občutki. Po drugi strani pa je bilo zanj izkazano zaupanje nekaj velikega. Na Brionih je bilo toliko naravne lepote,

da je vse to vplivalo na Celinška kot balzam. Pisalo se je leto 1963, ko je pričel z nalogami zavarovanja. Ostal je 11 let, kdo bi si mislil, je ob tem dejal Jože Celinšek.

Med opravljanjem dolžnosti je bilo nešteto prilik videti predsednika v zasebnem in uradnem življenju. Predvsem me je prevzel svojstven občutek, da je vse nekako domače, vzdušje v okolju maršala je bilo vedno sproščeno. K temu je največ pripomogel on sam. Tako smo nekoč praznovali dan armade. Naša želja je bila, da se udeleži tega slavlja tudi vrhovni poveljnik Tito. Nismo se dosti nadejali, da bo utegnil, ker je tistega dne imel mnogo sprejemov in dolžnosti. Zato je bilo veselje še večje, ko je nenadoma vstopil. Takoj se je vključil v družbo in v šali dejal, da se ob prazni mizi slabo zabava. Ko smo ga pričakovali, smo namreč pospravili mizo. Naše zadržano obnašanje je kmalu postalo sproščeno! Maršal je imel tako privlačen in sproščen način občevanja z nami, da je moralo postati vse dobro razpoloženo. „Nalezli“ smo se dobre volje, kot se to rado reče. Prva pesem je že uglasila zbor. Ko smo videli, kako rad poje Tito, smo seveda peli in peli. Ob tem je izrazil začudenje, da mi mornarji tako lepo pojemo... se spominja Jože Celinšek. S smehom na obrazu je še dodal, da je zanj presenečenje, ko njegovi mornarji pojo tako ubrano,

saj je to sicer znano za naše poklicne pevce... Tito je nadvse ljubil narodno pesem, vedno znova je začel kakšno iz domačih logov. Kljub velikim naporom tega dne, je Tito ostal z nami do pozne ure.

Sreča prevzema Jožeta Celinška, ko nadaljuje s spomini na dni, ko je bil v bližini predsednika Tita. Doživeto pripoveduje, kako se je predsednik zanimal za vse kar se je v okolici dogajalo. Sadovnjaki, vrtovi, živalski vrt in še mnogo tega je bilo, za kar je sam skrbel. Vsako spremembo je takoj opazil. Ko so sadna drevesa rodila je namenil nekaj sadja bolnici otrok na Rijeki. Nekoč, ko je nenadoma nastopil mrz, je celo iz Beograda telefoniral, če je poskrbljeno za živali, da ne bodo trpele mraza. Ko je prišla trgatev je sam vodil dela, pomagali pa so njegovi prijatelji. Na sploh bi lahko trdil, pravi Jože Celinšek, da Tito ni prenašal odmaknjene življenja. Še tiste redke proste ure je rad fotografiral, razvijal in kopiral, rad je delal v delavnici in velikokrat sem ga opazoval, ko je pod sončnim dežnikom urejal svoje fotografije.

Pogovor bi lahko trajal ure in ure, toliko je bilo spominov... Ob koncu je dejal Jože Celinšek, da je toliko neizmerno veliko tega kar ga veže v spominu na Tita. Toliko da bi lahko napisali knjigo. Ob vsem tem, pa je bilo čutiti, kako globoko zvestoba veže iz vsake besede, iz vsakega stavka...

Znanost mladini

Vsako leto prirejajo za dijake višjih razredov gimnazij občinska in republiška srečanja mladih literatov. Letos sem na priporočilo prof. Božene Orožen tudi jaz sodelovala. V razgovoru z njo sem se navdušila za nalogo, ki bi osvetlila mozirskega pesnika in publicista Žigo Laykaufa. To sem storila tembolj rada, ker se o njem tako v domačem kraju, kot tudi v širši javnosti malo ve. Najprej sem zaprosila za pomoč Aleksandra Videčnika, ki je zbral razpoložljivo gradivo o tem zanimivem človeku. Vedela sem torej, da Laykaufova literarna dediščina še ni raziskana. Ob tem sem se zavedala, da je moje znanje prešibko, da bi lahko ovrednotila delo Mozirskega. K sreči imamo v Mozirju že arhiv v okviru kulturne skupnosti, kjer je marsikaj shranjenega. Tako mi je bilo lažje. Pri tem pa so mi pomagali še prof. Vlado Novak iz celjske študijske knjižnice, Terezija Širko ter Amalija Cajner, ki se Laykaufa še spominjata.

V nalogi sem poskušala predstaviti Mozirje v času Laykoufovega ustvarjanja. Pestro je bilo njegovo življenje in njegov publicistični ter prevajalski delež v naši literaturi. Ob tem se zavedam, da je ostalo mnogo tega še neobdelanega, vendar menim, da je prvi korak storjen. Laykauf zasluži vsekakor več pozornosti in tako sem spoznala kako je bilo, da smo se ga v Mozirju spomnili vsaj s spominsko ploščo.

Nalogo sem javno zagovarjala v okviru dnevov mladih raziskovalcev v Celju. Zanj sem prejela plaketo in lepo denarno nagrado. Udeležila pa sem se tudi republiškega srečanja znanost mladini v Ljubljani. Sicer pa, morda kdo o Laykaufu še kaj ve, morda so še kje kakšni njegovi zapisi. Vse to spada v mozirski arhiv.

DAMJANA OVSEC

Delavec - kipar

Marsikje v naši občini je opaziti likovna dela samorastnika Antona Veneka iz Spodnje Rečice. Posebno zanimanje je vzbudila skulptura planinca pred osnovno šolo v Gornjem gradu. Venek je mlad delavec, zaposlen v Glinu v Nazarjah. Kako je pravzaprav začel s kiparstvom. Ni se šolal kot pravi sam, pač pa ga je že od malih nog veselilo oblikovanje lesa. Ko je delal v tujini, se je pričel resneje ukvarjati s tem in iz te dobe so tudi njegove prve stvaritve. Takrat je imel priliko nakupa orodja in že prvi poskusi so bili obetavni. Prvi začetki že v otroški dobi so bolj slikarski, kot kiparski. Sčasoma se je v njem razvil poseben odnos do kiparskih del v lesu. To je nekako že v rodu, saj se tudi njegov brat ubada s tem. Ko smo gledali njegova dela na ljubljanski razstavi „Po poteh partizanskih kurirjev“, se nam je nehote porodila misel in vprašanje zvedeti kaj več o Antonu Veneku.

V svojem domu v Spodnji Rečici ima številne primerke lastnega slikarskega in kiparskega dela. Z dletom v roki smo ga našli ob novo nastajajoči skulpturi. Tudi to delo kaže sledove žalosti in trpljenja. Na vprašanje kaj ponazarjajo njegovi liki, je Anton Venek povedal, da mu izredno leži prikazovanje temne strani življenja. S svojimi deli želi opozoriti na socialne krivice v svetu. V tujini, pa tudi pri nas se najdejo primeri, ki cutecega človeka navdihnejo za take stvaritve.

Urednikova beseda

Kot že mnogokrat, nam je tudi tokrat zmanjkalo prostora za vse kar so nam naši dopisniki napisali. Oproščamo se. V naslednjih novicah bomo skušali nadoknaditi.

Imeli smo tudi namen objaviti vse fotografije osmošolcev, pa jih bomo prihodnjič. Tudi o Ljubnem smo pripravili več. Smo pa pričeli z zapisom Antona Ikovca v nadaljevanjih. Vsem, ki tokrat niso vključeni s svojimi sestavki se oprostimo. Saj je kar razveseljivo, da je odziv med našimi občani takšen. Torej, česar ni danes v novicah, bo pa prihodnjič.

Kdaj hitreje do Velenja?

Z nadaljevanjem gradbenih del na Šaleški magistrali iz Velenja do vasi Gorenje (pozneje do Letuša) so se obeti, da bo cestna povezava med občinama kmalu posodobljena in skrajšana, spet začeli uresničevati. Zamujanju rokov izvajalcev so bili vzroki kar številni. Zmanjkalo je sredstev, teren se je izkazal za zahtevnejšega od predvidevanj, velika ovira je bilo skladišče eksploziv RLV Velenje (sedaj je končno že prestavljeno) ter neizkušenost izvajalcev pri zahtevni gradnji.

Do konca del na trasi je dokončati še kilometrski odsek iz Lokvice do Skomerga (otliti so se že tudi tega dela), ter nekaj sto metrov s priključkom na cesto med Šoštanjem in Velenjem v Pesju. Preko 160 milijonov porabljenih sredstev ni zadostovalo za investicijo (z zamujanjem se stroški dvignejo), zato bo potrebno zbrati še dobrih 30 milijonov, da bi do občinskega praznika (8. oktober) občine Velenje predali cesto namenu.

Številni delavci in drugi občani mozirske in žalske občine, ki na „čmo“ že uporabljajo skrajšano cestišče, so izmerili, da bo pot do delovnih mest krajša za cca 5 km, predvsem pa varnejša in udobna. V času, ko je uradno promet še prepovedan, pa obstaja velika nevarnost za nesreče, ker so na cestišču gradbeni stroji, neurejeni robniki, šoferji pa si dajo duška na plinu. Če zanemarimo možnost obračuna z zakonom, je gotovo vredno počakati še kakšen mesec, ko bo cesta nudila varno potovanje.

JOŽE MIKLAVC

Iz Mičevca pri Zagrebu do Bihača

Bila je sobota, petega aprila 1941, ko sem prispel v Mičevce pri Zagrebu. Zvečer sem dobil uniformo, nato pa odšel na nek hlev, kjer sem prespal še v svoji obleki. Šele zjutraj sem oblekel uniformo.

Ko so istega dne nemški avioni napadli Zagreb in ga bombardirali, smo bili v bližini letališča. Komandant je ukazal premik proti Bosni in transportni vlak nas je okrog štirih popoldne odpeljal. Med vožnjo sta nas napadla dva nemška aviona in ker je bil v bližini gozd, smo poskakali z vlaka ter se umaknili med drevje. Vlak je obstal in ostal nepoškodovan, tako da smo se po napadu lahko zopet odpeljali. Na mostu pri Vinkovcih sta nas zopet napadla dva nemška aviona in uničila dva vagona naložena s hrano. Ker je bil tudi most uničen, se nismo mogli vrniti v Zagreb, zato smo nadaljevali vožnjo do Bihača, kamor smo prispeli v torkel jutru. V vlaku je bilo precej oficirjev, ki so se takoj, ko je vlak obstal, umaknili iz mesta in pustili

vojsko samo. Vojske je skrbelo, kaj bo z njimi, zato sem sklenil oficirje poiskati. Z menoj sta šla še dva vojaka. Prečkali smo reko Uno in prispeli v hrastov gozd, kjer smo našli oficirje. Ko sem jih vprašal, kaj naj storimo, sem dobil nalogo, da naj s petimi vojaki vršim patrolo po mestu.

Vsi smo bili lačni, saj že dva dni nismo jedli, zato smo odšli k vagonoma s hrano. Našli smo samo slanino, vendar smo se tudi brez kruha najedli. S petimi vojaki sem nato odšel v partolo po mestu. Prišli smo v bližino kasarne v kateri so bili jugoslovanski prostovoljci, ko sta priletela dva nemška izvidniška aviona. Aviona nista napadla, vojaki pa so ju kljub temu obstreljevali. Dobro uro potem, ko sta izginila, je priletelo kar osem avionov. Bombardirali so kasarno, zato smo se razkropili in se poskrili. Dva naša sta se skrila za zid kasarne in tam ostala pod ruševinami. S tremi preživeli smo se vrnili na železniško postajo. Bila je že noč, zato sem prespal v vagonih skupaj z ostalo vojsko, ki je

stela tristo do štiristo vojakov. V patrolo pa so šli drugi. Zjutraj sem zopet odšel s štirimi vojaki v mesto in ko smo prišli v središče, smo zaslišali močno brnenje. Ker nisem vedel, kaj naj bi bilo, sem se povzpel po nekih stopnicah in zagledal pred Bihačem kolono motoriziranih nemških enot, ki se je bližala mestu. Stekel sem k vojakom in jim povedal, kaj sem videl. Hitro smo poskrili orožje, nekaj pa smo ga kar odvrgli na vse strani. Vrnili smo se na postajo po prtljago in civilno obleko, nato pa odhiteli čez reko k oficirjem, da jim sporočimo, kakšno je stanje. Oficirji so rekli vojakom, da naj si vsak pomaga kakor ve in zna. Kmalu potem, ko smo se preoblekli, so prišli Nemci. Bili so med nami na cesti, vendar so nas pustili. Bilo nas je od petdeset do šestdeset Slovencev. Odločili smo se, da bomo odšli proti Sloveniji in seveda domov. V gozdu smo še prespali, zjutraj na Velikonočni ponedeljek (14. 4. 1941) pa smo odšli proti Cazinu. Sreče-

vali smo Nemce, ki nam niso delali preglavic, tako, da smo okrog devetih prispeli v Cazin. Pred neko kavarno so fantje lačni in utrujeni od dolgega pešačenja, zahtevali počitek. Polegli smo pod drevesa in prespali noč.

V torkel zjutraj sem odšel v kavarno in izvedel, da je do Zagreba še dolga in naporna pot. Prosil sem za konje in vozove, da bi se do Zagreba lahko peljali. Fantje so zbrali denar in najeli dva para konj z vozovi, nato smo se odpeljali iz Cazina.

V NEMŠKO UJETNIŠTVO IN POBEG

Ko je prišla mimo nas nemška kolona, je k nam prijezdil nemški oficir in nam ukazal, da moramo z voza. Morali smo z njimi nazaj proti Bihaču. Okrog devetih zvečer smo prispeli do nekega hleva v bližini Bihača. Strpali so nas vanj med ostale ujetnike. Čez nekaj časa je prišel v hlev nek

žandar in ukazal, da najredo štirje z njim po seno, na katerem naj bi spali. Odločil sem se, da bom šel z njim, z menoj pa je šel tudi Ropas Franc iz Solčave. Šli smo na bližnji grič in iz senika pulili seno. Ker je bilo še temno, sem Ropasu predlagal, da bi pobegnili. Brez premišljevanja se je strinjal. Skotalila sva se po strmem bregu navzdol in tako Nemcem pobegnili. Vso noč sva hodila ob cesti proti Cazinu, kamor sva prispela v sredo zjutraj. Ker sva se bala, da bi naju zopet dobili Nemci, sva se skrila v hrastovem gozdiču. V bližini je bila kmetija in odločil sem se, da grem tja in poizvem kakšno je stanje. Kmet je bil prijazen in mi je svetoval, da naj grem na postajo jugoslovansko-nemške zandarmarije. Tako kot mi je svetoval kmet sem tudi storil.

Po dolgem moledovanju so mi napisali potrdilo, da se z Nemci nisem bojeval, pa tudi propustnico za oba sem dobil. Odpravila sva se proti V. Kladaši in zopet zašla med

(Po pripovedovanju Alojza Robnika, Kovnika iz Podvolovljeka)
Piše: ANTON IKOVIC

Nemce. Odpeljali so naju v Kladašo in naju tam zaprli v nek magazin, ker je bilo že več ujetnikov. Nemcem sem pokazal propustnico, toda, ker nihče ni znal hrvaško, sva morala ostati med ujetniki. Čez kakšni dve uri je prišel nemški vojak, ki je znal slovensko, z njim pa je bil tudi oficir. Ko je vojak vprašal: „Kje sta tista dva, ki imata papirje?“ sva se takoj javila. Pokazal sem mu potrdilo, vendar ga ni znal prebrati. Zato sem mu vse sam razložil. Vse, kar sem mu povedal, je prevedel oficirju, nakar je oficir vzel propustnico, jo žigosal in podpisal. Nato me je prijel za vrat in me porinil na cesto, da sem padel kakor sem bil dolg in širok. Prav tako se je zgodilo tudi mojemu tovarišu Ropasu. Lačna in izmučena, pa vendar vesela, sva jo mahnila proti Zagrebu, kjer je imel Ropas sestro. Bila je zelo presenečena, ko naju je zagledala. Pripravila nama je nekaj za pod zob in ko sva si odpočila, sva se poslovila

(se nadaljuje)